

КЗК
глобява
blizoo с
56 хил. лв.

Как детайл в закона отлага производството на ток от биомаса

Пазари BONNIER
pari.bg

Сряда

2 март 2011, брой 43 (5102)

USD/BGN: 1.41471

▲ +0.07%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.38250

▼ -0.07%

Българска народна банка

Sofix: 443.81

▼ -1.35%

Българска фондова борса

BG40: 131.25

▼ -0.63%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

СКЪПОТО ЗЪРНО “ПОЗЛАТИ” АГРОКОМПАНИИТЕ

Ненко Ненков,
председател на съвета на
директорите на “БГ Агро” АД

Ще раздадем
по-голям
дивидент

Продължаваме
да изнасяме
зърно

Продължаваме
да купуваме
земи

▶ 12-13

В същото време министърът на земеделието Мирослав Найденов прогнозира, че Комисията за защита на конкуренцията ще проверява за картелно споразумение пазара на зърно и се заклани правителството да следи цените за “отклонения”

▶ 4

Пазари ▶ 11

Данъчните оценки на имоти в София стават по-високи от продажните цени

Интервю ▶ 19

▶ Тодор Ялъмов,
Център за изследване
на демокрацията

Действията „на пожар” с Търговския регистър ще имат лош резултат

Очаквайте
на 7 март

Печеливш
Елена Панева

Със заповед на министъра на финансите Симеон Дянков е назначена Елена Панева за член на Държавната комисия по хазарта на мястото на Иван Еничаров. Елена Панева е завършила УНСС и е с дългогодишен юридически стаж. Работила е в Областна администрация - София-град, Държавната комисия по ценни книжа и Комисията за финансов надзор. Към настоящия момент тя е юрист в Управление „Банков надзор“ на БНБ.

Губещ
Карл-Теодор цу Гутенберг

Германският министър на отбраната Карл-Теодор цу Гутенберг погледна оставка във вторник, след като бе обвинен в плагиатство. 39-годишният аристократ, пряк потомък на „железния канцлер“ Отто фон Бисмарк, е уличен, че е преписал над 2/3 от докторската си дисертация. Гутенберг беше една от най-популярните фигури в кабинета на Ангела Меркел, в който за известно време бе и министър на икономиката.

Мнения

► **По темата: „Разговорът за пенсиите трябва да започне отначало“**
► Охооо, дори и мързеливите гърци работят доста повече от нас...

ivabel

► **По темата: „ЕВРО-то и ЛЕВ-ът в проекция“**
► Такъв сюжет (за разпадане на еврозоната) има и вероятността съвсем не е малка. Швейцарският франк е моят избор за сигурна валута.

► **По темата „Можеше да е по-лошо, ама можеше да е и по-добре“.**
► По-доброто бъдеще май няма да гоиде заради мерките на управляващите, които за 52% от хората са хаотични и нецеленасочени

Читател

Коментар

Количествените натрупвания водят до... качествено влошаване

Количествените натрупвания водят до качествени изменения. Верността на тази философска максима се доказва за пореден път от данните във второто издание на „Юридически барометър“, извършващ наблюдения и анализ на правния ред в България (стр. 6). В случая статистиките показват нагледно как количественото натрупване на законови изменения и допълнения води до качествено влошаване във всички области, подлежащи на нормативно регулиране. Основните обекти на законодателни експерименти са точно тези наболели области, които засягат най-голяма част от гражданите - здравеопазване, социално осигуряване и трудово законодателство. В търсене на правилното решение и на баланса - между различни групови интереси,

Филип Буров
philip.burov@pari.bg

Крайно време е законотворците да започнат да пресмятат предварително всички плюсове и минуси от всяко свое вдигане на ръка в залата

между тукашните реалности и европейските изисквания - законодателите се лутат в необмислени промени без обща визия, които в крайна сметка водят до блокиране на дейностите и услугите, които трябва да регулират. Проблемите, които следват от това, не са само в сферите на здравеопазването, образованието и социалното осигуряване.

Един от най-актуалните примери са подготовените промени в Закона за Търговския регистър, които в съчетание с техническите проблеми ще оставят бизнеса без бърз и евтин достъп до информация. За последните 10 години в Закона за обществените поръчки три пъти се променя далеч немаловажното положение със суспензивния ефект на жалбата - т. е. дали жалбата спира

изпълнението. Подготвяните на пожар промени в Закона за специалните разузнавателни средства едва ли ще решат проблема с безконтролното подслушване и изтичането на информация.

Очевидно е, че е крайно време законотворците да започнат да прилагат в работата си принципа „три пъти мери, веднъж режи“, вместо да се опитват да заменят качеството с количество. Очевидно е, че е крайно време законотворците да започнат да пресмятат предварително всички плюсове и минуси от всяко свое вдигане на ръка в залата. В противен случай сме обречени винаги да се озоваваме в тази ситуация - кърпени по много пъти закони, честа промяна на правилата, загуба на посоката. А който не знае накъде е тръгнал...

pari.bg Топ 3

- 1 Застрахователният пазар у нас се е свил с 3.1% през 2010 г.
- 2 Непознатата ситуация в Либия.
- 3 Разговорът за пенсиите трябва да започне отначало.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Симеон Дянков да се приземи от равнището на световната финансова икономика на равнището на микроикономиката на едно семейство от Добърско например

► Корнелия Нинова, секретар на Изпълнителното Бюро на БСП

Число на деня

9.9

► процента е средното равнище на безработицата през януари 2011 г. в страните от ЕС по данни на Евростат. За България то е 10.2%. Държавите с най-ниска и най-висока безработица са съответно Холандия с 4.3% и Испания с 20.4%

Коментар

Момчета, вие имате пищови, не върви да се страхувате от тъмното

Левскар съм и никак не съм доволен от резултата от съботния мач срещу ЦСКА. Но съм още по-недоволен, че привържениците на ЦСКА не са успели да изгледат успеха на своя - поради липса на друга дума - отбор. Цялата агитка на червените е била изведена от стадиона, понеже е замеряла полиците с парчета откъртен от стадиона бетон. Не ме разбирайте криво - изцяло съм против хвърлянето на павета по органите на реда. Просто ми се струва, че ако тези органи си бяха свършили работата предварително, павехвъргачите нямаше изобщо да стъпят на стадиона.

Преди години против волята си се запознах с

Никола Пенев,
nikola@nicodile.eu

” Няма такова нещо като футболни вандали. Има вандали

двама младежи с бръснати глави. Реших да им дам парите и телефона си срещу обещание да махнат пистолета който бяха опрели в черния ми дроб. По-късно същия ден в едно софийско районно прегледах неколкостотин снимки на младежи с бръснати глави, докато не открих новите притежатели на портфейла ми. Думата ми е, че полицията още тогава имаше доста подробна база данни.

Дори нормални хора приемат агресията по време на футболен мач като нещо едва ли не нормално, приемат я със снизхождение. Ето какво - няма никакво значение дали ще ти счупят главата пред супермаркета или

на стадиона. Няма такова нещо като футболни вандали. Има вандали. Няма никакво значение дали чупят нечия кола след футболен мач или след работа. И така нататък. Вандалите, които превръщат стадионите във военни зони, са същите, които пребиват просяците по автобусните спирки. Същите, които ограбват децата на път за училище. Тези хора нямат място на стадиона.

От МВР се оплаках, че мачът се играл по тъмно. Бих казал - момчета, вие имате пищови, не върви да се страхувате от тъмното. Но истината е по-сериозна. МВР предпочита лесните решения - вместо да потърси отговорност и да наложи забрана на

няколкото хиляди вандали, полицията предпочита да ги „респектира” по време на мач, а ако това не свърши работа, да ги изведе заедно с всички нормални фенове, които са дошли да погледат футбол.

Това носи огромни рискове. Който е стъпвал на стадион, знае, че полицията респектира наред. Преди време мой приятел се върна от мач с бинтована глава и няколко дни по-късно все още говореше по-спокойно. Полицията е по-старарали. Извеждането на хиляди афектирани хора през един-единствен вход на стадион създава условия за трагедия от нечуван мащаб. За решаването на проблема, разбира се, трябва

да има воля от страна на полицията и на клубовете. До ден-дневен не съм чул нито един президент на футболен клуб публично да се разграничи от вандалите. Англия и Италия отдавна са се справили с проблема. Полицията внедрява цивилни в агитките, охранителните камери заснемат хулиганите, ограниченията за нежеланите на всеки стадион се спазват стриктно. Така футболните мачове в тези страни са това, което трябва да бъдат - удоволствие, еуфория, разочарование, дребни заяждания с приятелите от противниковия лагер.

*Никола Пенев е доктор по математика от Станфордския университет

Последно: БАН остава автономна

Но с нов ръководен орган - Съвет на настоятелите, в който ще участват и министри

Общото събрание на БАН ще има последната дума относно важните решения за съдбата на академията. Това гласят последните и вероятно окончателни изменения в проектозакона за научната институция. Той вече е внесен в Народното събрание и до края на месеца се очаква да бъде приет. “Проектозаконът запазва автономията на БАН и това е най-позитивната промяна в него”, казва главният научен секретар на БАН проф. Стефан Хаджитодоров.

Все пак академията ще има нов ръководен орган - Съвет на настоятелите. За разлика от последната редакция на нормативния акт, където беше записано, че членовете му ще са 9 души, настоящите промени гласят, че те ще са 13 - представители на правителството (вероятно министрите на финансите и на образованието), общините, бизнеса, работодателите и научната гилдия в България и в чужбина. Настоятелите ще могат да дават предложения за изменение и допълване на устава на академията, както и за създаване или закриване на научни институти. Те обаче ще трябва да бъдат одобрени от съвета с квалифицирано мнозинство от 2/3 от членовете му, а след

това и от ОС на БАН също с гласовете на повече от половината учени в него.

“Присъствието на политически фигури в лицето на двамата министри в Съвета на настоятелите обвързва академията политически и това не е добре”, коментира председателят на движението на младите учени “Когито” Христо Лавчиев. Според него законопроектът все още не удовлетворява младите учени. Не е уреден въпросът с финансирането на академията. Според Лавчиев в проектозакона е трябвало да бъде записан фиксиран процент от БВП, който правителството да е задължено да отдели за наука всяка година.

Елена Петкова

Лукс

►Италианският производител на автомобили Pagani представи новия спортен модел “Ниауга” на изложението в Женева. Той струва около 1 млн. EUR. Задвижва се от V12 би-турбо двигател с обем 6.0 литра, създаден специално за Pagani от подразделението AMG на Mercedes-Benz. Максималната му мощност е над 700 к. с., а максималният въртящ момент - около 1000 Nm

В броя четете още

Застраховане
► 20-21

Компаниите готови да застраховат филми, ако има интерес

Технологии ► 23

Съдебен спор между LG и Sony спря доставките на Playstation 3 за ЕС

Кабинетът ще следи цените за “отклонения”

Мирослав Найденов ще предложи на правителството пакет от мерки за наблюдение на цените на храните по цялата верига

Правителството ще обмисли пакет от мерки за наблюдение на цените на храните по цялата верига - производител - преработвател - търговец, които ще предложи земеделският министър Мирослав Найденов. По думите на министъра темата вече е била обсъдена с премиера Бойко Борисов, вероятно ще бъде разисквана и днес на редовното заседание на Министерския съвет. Целта е да се знае движението на цените на храните и държавата “да реагира там, където нещата излизат извън контрол”.

“Хората недоволстват от поскъпването на храните и очакват правителството да се намеси”, каза министърът. Найденов коментира още и че вероятно Комисията за защита на конкуренцията ще започне работа по производство и секторен анализ и за пазара на зърно, брашно и зърнени продукти, както и антимонополният орган обяви в понеделник за пазара на слънчоглед и олио. От КЗК не потвърди това.

Държавна намеса?

“Искаме да имаме проследяемост на цените по цялата верига. Възможно е министър-председателят да има инструментариум, чрез който да може да бъде следен този процес, и там, където има отклонения, да бъдат налагани съответните санкции”, каза земеделският министър. И към момента в България има няколко институции, които събират информация за цените на храните по веригата, като Националния статистически институт, Държавната

комисия по стокови борси и тържища и др.

Мирослав Найденов не даде специфика за какъв точно инструментариум става дума, но спомена, че подобно звено за мониторинг по цялата верига имало във Франция.

Озаптяване на недоволството

Правителството търси начини да озапти цените на хранителните продукти, които от месеци насам растат постоянно. Притеснения в кабинета пораждат резултатите от двете национални проучвания - на социологическа агенция “Алфа Рисксърч” и на институт “Отворено общество”, които разкриха, че управляващите генерират лош имидж, а мнозинството от хората е недоволено от управлението. Причината е най-вече влошената икономическа ситуация и по-малко политическите скандали.

“Хората недоволстват от поскъпването на храните и очакват правителството да се намеси”, твърди земеделският министър. Той заяви още, че поскъпването на храните е световна тенденция, но “това не значи, че трябва да се допуска спекула на пазара”. От месеци насам Мирослав Найденов неговдува срещу високите цени и особено тези на хляба и олиото. Той често изразява съмнения за “спекула” и други нередности в конкурентните практики на някои пазари, които стават причина за завишените цени на някои продукти.

Ани Когжаиванова

► Министър Найденов представи официално новия закон за горите като “един от най-модерните и най-щадящите природата в Европейския съюз”. Това е краят на заменките, каза Найденов

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Проверки Възможно е КЗК да проверява и зърнения пазар

► Министър Найденов съобщи, че антимонополната комисия вероятно ще започне същата проверка и на пазарите на зърно, брашно и хляб, както обяви в понедел-

ник за пазара на слънчоглед и олио. Антимонополистите търсят нарушения и неконкурентни практики за втори път, след като през 2007 г. глобиха 13 компании производители на олио за договаряне на цени.

► От КЗК обаче не потвърждават за евентуално производство за пазарите на зърно, брашно и хляб. “Възможно е и да се случи.

Наблюдаваме пазара. Към момента обаче приоритетът е олиото”, коментира от пресцентъра на комисията. В края на януари т.г. Мирослав Найденов отново прибързано съобщи за самосезиране на антимонополния орган за картел при хляба. Тогава от комисията отново отрече, но потвърди, че наблюдават внимателно този

пазар. ► През 2007 г. КЗК се самосезира за картелно споразумение между хлебопроизводителите и наложи глоби на няколко регионални съюза на Федерацията на хлебопроизводителите. През 2009 г. обаче Върховният административен съд реши, че не е имало картелно споразумение за цената на хляба и отмени санкциите.

И СДС, и БСП предупредиха за картели при храните и горивата

Двете партии обвиниха правителството, че бездейства по въпроса с повишаването на цените, и призоваха за спешни мерки

Политическите партии “скочиха” срещу повишението на цените при храните и горивата. Ако досега предимно опозицията говореше за високите цени, сега в един ден и опозицията, и СДС се обявиха за спешни мерки по отношение на повишаването на цените. Двете политически партии се усъмниха в картелни споразумения при горивата и обвиниха правителството в бездействие.

Спешните мерки

Според лидера на сините Мартин Димитров спешно трябва да се направи анализ на пазара и да се установи къде има монопол, олигопол и картелни споразумения. Според лидера на БСП Сергей Станишев правителството бездейства по въпроса със скока на цените. “Дадохме предложение парламентът да възложи на социалния министър да изготви мерки за ограничаване на влиянието на цените върху най-уязвимите групи, но мнозинството го отхвърли”, коментира Сергей Станишев. Според Корнелия Нинова от БСП причините за увеличените цени трябва да се търсят не само в скока на суровините на международните

пазари, а в нарастването на сивия сектор, несправянето с контрабандата и картелните споразумения. Решение според червените може да се намери чрез драконовски мерки за борба с контрабандата и понижаване на акциза на цигарите и горивата. Нинова призова да се вземат спешни мерки, защото хората обедняват все повече.

Бездействието на отговорните

Според лидера на СДС отговорният орган за картелните споразумения - Комисията за защита на конкуренцията (КЗК), не си върши работата. “КЗК стои като пасивен наблюдател в този процес, а трябва много по-активно да се намесва,

” **Направихме справка и цените на горивата в страната не са най-ниски, има 14 страни с по-ниски цени**

Михаил Михайлов, генерал от СДС

не от време на време, както стана с олиото”, коментира Мартин Димитров.

Според Сергей Станишев държавата трябва да се намеси в процесите на повишаването на цените, а чрез КЗК да се види дали има картели. “Правителството трябва да отговори какво и защо се предприема. Тук е въпросът на социалната

” **Държавата не използва инструментите за регулиране и контрол на повишаването на цените**

Сергей Станишев, лидер на БСП

държавата”, коментира още червеният лидер.

Лоша оценка и предупреждения

От БСП обвиниха, че правителството бездейства пред бедността и високите цени, като само се оправдава с международните борси. Мартин Димитров пък призова да се спре популизмът,

Сергей Станишев предупреди, че през март ще има национални протести.

Синият лидер пък коментира още, че икономическият министър трябва да обърне внимание не само на енергийните проекти, а и на огромното поскъпване, защото вече става въпрос не само за бедните, но и за средната класа. Докато обаче и червените, и сините предупреждаваха за проблеми по отношение на цените и спешни мерки, според икономическия министър Трайчо Трайков няма проблем. Мнението му е, че няма изкривяване на пазара на горива, нито пък аномалии, а ако е имало, КЗК щяла да се намеси.

Рагослава Димитрова

“Бургас - Александруполис” може да бъде спряен заради закъснение на екооценката

Решението на министерството на околната среда за нефтопровода вероятно е готово след поставения от Русия краен срок

Министерството на околната среда и водите (МОСВ) ще се възползва от обявения по закон едномесечен срок, преди да даде оценката си за въздействието на нефтопровода “Бургас - Александруполис” върху околната среда. Това обявиха вчера от ековедомството ден след като проектантната компания “Транс Балкан Пайплайн” внесе преработената документация за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).

На финалната права
Това означава, че в края на март ще стане ясно дали проектът ще продължи, или ще бъде замразен. Руският акционер в проекта - консорциумът от компаниите “Транснефт”, “Роснефт” и “Газпромнефт”, очаква обаче най-късно до 20 март България да погаси задълженията си по изграждането на нефтопровода. Това означава, че проектът може да бъде

прекратен още преди изнасянето на екоминистерството. Причината е, че българското правителство бе категорично, че няма да погасява задълженията си, преди да види решението по ОВОС.

Малко прегу края

Държавата вече два пъти дава отрицателно становище за екологичната оценка на проекта. Последното беше получено в началото на ноември. Тогава проектната компания получи два месеца време да внесе коригираната документация. Впоследствие срокът беше удължен до края на февруари. От МОСВ информираха, че при трето отрицателно становище проектът няма да бъде реализиран. Ако експертите от Министерството на околната среда и водите дадат трета негативна оценка, е възможно да се избегне плащането на неустойка при замразяването на проекта.

Преди дни руският енергиен министър Сергей Шматко обаче намекна, че ако “Бургас - Александруполис” бъде прекратен, страната ни ще трябва да плати неустойки.

Сметки и задължения
Преди седмица руски-

► Държавата вече два пъти дава отрицателно становище за екологичната оценка на проекта

СНИМКА BLOOMBERG

ят акционер напомни на останалите участници в “Бургас - Александруполис” - Гърция и България, за техните задължения към нефтопровода. България не е платила 7.3 млн. EUR под формата на акционерни вноски. Гърция също има задължения, но в по-малък раз-

мер - 1.3 млн. EUR.

Малко преди срещата на акционерите и надзорния съвет на “Транс Балкан Пайплайн” в Рим миналата седмица Русия отново намекна, че може да излезе от проекта. Българските власти определиха това като опит за натиск.

Прегизборните обещания

ГЕРБ получи най-високия си резултат на изборите през 2009 г. в Бургаска област. Едно от предизборните обещания беше именно спирането на проекта “Бургас - Александруполис”. Партията активно участваше и в организирането на местните

референдуми в Бургас, Созопол и Поморие “за” или “против” проекта. Първите два се провалиха, но третият - в Поморие, категорично отхвърли нефтопровода. Опасенията на местните хора са, че има риск от нефтени разливи и това ще рискува туризма в региона.

Елена Пулчева

Бюджетният дефицит за януари е 477 млн. лв.

Приходите в бюджета за януари изостават със 75 млн. лв. спрямо година по-рано

Държавният бюджет е на минус от 477 млн. лв. за януари тази година по данни на Министерството на финансите. Дефицитът по националния бюджет е от 395 млн. лв. и по европейски средства - от близо 83 млн. лв. За сравнение година по-рано отрицателното салдо е било 499 млн. лв.

Държавните финанси традиционно завършват на минус през януари заради съсредоточените в началото на годината лихвени плащания по външния дълг. Сега те са в размер на 234 млн. лв.

Забавяне

Постъпилите приходи и помощи в държавния бюджет към края на януари са в размер на 1.67 млрд. лв.,

или 6.4% от планираното за цялата 2011 г. Това е със 75 млн. лв. по-малко спрямо същия период на миналата година, когато и изпълнението на приходите е било малко по-добро - 6.6%. През януари 2011 г. от косвени данъци са събрани 802 млн. лв., или с 13% по-малко. От Министерството на финансите обясняват разликата с постъпилите еднократни приходи от акцизи от цигари в началото на 2010 г.

Лек ръст (от 1.7%) се отчита в приходите от преки данъци, които са в размер на 218 млн. лв., или 5.8% от планираното за годината.

Една интересна подробност от данните на МФ - приходите от новия данък върху застрахователните премии са едва 2400 лв. за януари при планирани 20 млн. лв. за 2011 г.

По-малко разходи

Нелихвените разходи са в размер на 515 млн. лв. (6.9% от годишния разчет)

и са по-ниски с 32.4 млн. лв. от същия период на миналата година. За заплати и осигуровки на служителите са изхарчени 200 млн. лв. - почти колкото и през януари 2010 г.

Нараснали са разходите за текуща издръжка - с 21 млн. лв. до 150 млн. лв. Незначително се увеличават и социалните разходи - до 102 млн. лв.

Частта от вноската в общия бюджет на ЕС за януари е 60 млн. лв.

Фискалният резерв намалява

Фискалният резерв към 31.01.2011 г. е в размер на 5.4 млрд. лв. Резервът намалява основно заради изплатени погашения по ДЦК в размер на 0.3 млрд. лв. Заедно с лихвените плащания в размер на 0.2 млрд. лв. плащанията по обслужването на дълга за януари възлизат на около 0.5 млрд. лв. За сравнение точно една година по-рано фискалният резерв е бил 7.4 млрд. лв. ■

► Симеон Дянков предлага да се въведе пакт за финансова стабилност, според който дефицитът трябва да е под 3%

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

2.153

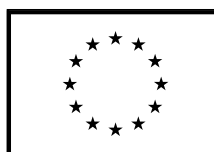
► млрд. лв. са разходите на правителството в края на януари, като в това число влиза и вноската в ЕС

1.67

► млрд. лв. са приходите в държавния бюджет през първия месец от годината

5.4

► млрд. лв. е фискалният резерв към 31.01.2011 г., което е с 27% по-малко спрямо година по-рано

Европейски земеделски фонд
Европа инвестира в селските райони!

Пчеларите също могат да кандидатстват за агроекологични плащания

По 11.50 евро на пчелно семейство годишно като компенсация могат да получат пчеларите, ако кандидатстват по Мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. Документи се подават от 1 март до 15 май в Областните дирекции на ДФЗ-РА.
За да бъдат одобрени за подпомагане земеделските стопани трябва да отглеждат най-малко 20 броя пчелини. Задължително е всички пчелни семейства в стопанството да се отглеждат по метода на биологичното производство.
При подаване на заявлението за кандидатстване стопаните трябва да представят договор с контролиращо лице за контрол и сертификация на биологичното производство, сключен преди 31 декември на предходната година. Списък с контактите на контролните органи може да бъде открит на Интернет страницата на Министерството на земеделието и храните в рубриката „Биологично земеделие“.
Важно условие за включване в мярката е пчеларите да притежават копие от удостоверение за регистрация или пререгистрация по образец, одобрен със заповед на генералния директор на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС).

40 общини имат запорирани сметки

Общините протестират срещу липсата на реална финансова децентрализация

40 общини имат запорирани сметки заради дългове към фирми. Община Хасково беше първата, на която преди няколко седмици бяха блокирани сметки заради дългове към две строителни компании. Преди десетина дни председателят на НСОРБ Дора Янкова прогнозира пред в. "Пари", че в подобна ситуация ще се окажат и други общини. По данни на финансовото ведомство дълговете на местните власти към бизнеса са над 220 млн. лв.

"В момента всеки съдебен изпълнител може

да блокира сметките на общините, като в момента 40 общини са в такова състояние. Публичните услуги страдат от това запорирани, защото не може да се запорират средствата от държавата", обясни Дора Янкова пред общото събрание на НСОРБ. По закон може да се блокират само сметки, в които има пари за местни дейности - почистване, сметоизвозване, издръжка на детски заведения, осветление и т.н. Не може да се блокират сметки, в които се превеждат пари за гарантирани от

държавата дейности, сред които са парите за заплати и сметките за европроектите.

Срещу Конституционния съд
Сдружението ще търси начин да оспори решението на Конституционния съд, с което той отмени промените в Гражданско-процесуалния кодекс. Така се даде възможност на кредитори на общините да запорират техни сметки. Сдружението ще търси начини да сезира Конституционния съд и за ограниченото теглене на кредити, което беше законово регламентирано в края на миналата година.

И срещу гържавата
Общото събрание на НСОРБ подготви протестна декларация заради липсата на финансова децентрализация в България и проблемите в общинското здравеопазване. "Ние кажим през март представители на НЗОК, на здравното министерство да ни кажат какво ще правим с общинското здравеопазване. Най-лесно е в предизборна година проблемите да се стоварят върху кметовете", каза Дора Янкова. Тя обясни, че може да се стигне

вчера и ще продължат около 80 дни. "Отоплението на подлеза при жк "Бокар" ще е с електрически тела от конвекторен тип", обясниха от фирмата изпълнител "Галчев инженеринг груп". Обновяването на двата подлеза ще струва малко над 2 млн. лв. То е осигурено с проект, финансиран по ОП "Регионално развитие", чиято обща стойност е 8.7 млн. лв. Освен ремонтите на двата подлеза ще бъдат обновени детски площадки и междублокови пространства в три столични района.

Екстри Столична община пуска отопление в подлезите

► Отопление, противобледенителни инсталации, топлоизолации, вентилация, охрана и тоалетни. Това са екстрите, които ще имат гва подлеза в София. Първият от тях е под бул. "България" при жк "Бокар", а вторият - "Изток", е при гара "Погуяне". В момента те са неизползваеми, но ремонтите по тях започнаха

► "Най-лесно е в предизборна година проблемите да се стоварят върху кметовете", обяви Дора Янкова

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

до закриване на общински здравни заведения.

Другият основен проблем според Дора Янкова е, че няма реална финансова децентрализация на общините. През 2010 г. 5.3% от БВП е бил делът на общин-

ските бюджети, а през тази година той е паднал на 5 на сто.

Кметовете смятат, че държавата не се вслушва в исканията им. Доказателство за това били приетите в края на миналата година про-

мени в Закона за местните данъци и такси, в които не са отчетени основните предложения на сдружението, свързани с разширяването на собствените приходи на кметствата.

Красимира Янева

Законите за здравното и социалното осигуряване са най-често променяните

Несигурността и непредвидимостта са трайни характеристики на българския правен ред, отчита вторият брой на „Юридически барометър“

Многочислените изменения на закони и тенденцията за увеличаване на подзаконовите нормативни актове са посочени като основни проблеми на българския правен ред във второто издание на „Юридически барометър“. То обхваща периода юли - декември 2010 г. „Юридически барометър“ е гражданска инициатива за наблюдение, анализ и оценка на правния ред, реализирана от сдружение Център за правни инициативи. Според ръководителя на проекта Даниел Вълчев

► Притеснително е, че промените са в области, които засягат правата и интересите на огромни групи от населението, каза Даниел Вълчев СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

(бивш министър на образованието от НДСВ) особено притеснително е, че концентрацията на измененията е в области, които засягат правата и интересите на огромни групи от население,

като здравеопазване, образование, социално и здравно осигуряване.

Нестабилност и непрегвдимост
В изследването се посочва,

че като относително трайна характеристика на българския правен ред се очертават неговата нестабилност и непредвидимост, а промените в нормативните актове са резултат от стихийност, необмисленост, а често и конюнктурност.

Емблематичният ЗОП

Омбудсманът на Република България Константин Пенчев заяви, че от изведените от „Юридически барометър“ статистики може да се направят доста смущаващи изводи за правния ред, в който живеем. Като сериозен проблем той изтъкна „лутането“ на законодателя, когато едно законодателно решение често бива ревизирано, като при това се възприемат противоположни законови постановки. Такъв е случаят със Закона за обществените

поръчки, които Пенчев определи като „емблематичен пример за правната несигурност, в която живеем“. „Всеки закон трябва да е с ясна визия, така че да не бъде променян по няколко пъти в рамките на една и съща сесия“, коментира още той.

Най-много промени

Общо 40 закона са изменени и допълнени повече от веднъж в рамките на изследвания период, като шампиони в това отношение са Законът за здравното осигуряване (7 пъти, общо 11 за 2010 г.) и Кодексът за социално осигуряване (6 пъти, общо 10 за 2010 г.). Някои закони биват променяни още преди да са влезли в сила, какъвто е случаят със Закона за ДДС. В изследването се посочва още, че необосновано често законите предвиждат откло-

нения от общите правила за влизане в сила, които не дават възможност на адресатите на нормите да се запознаят с тях - 19 от законите са влезли в сила в деня на обнародването, а 4 са били с обратно действие.

Положително се оценява работата на институциите по хармонизиране на българското законодателство с това на ЕС. През разглеждания период няма открити процедури за нарушение на Общественото право, а голямата част от откритите вече процедури са прекратени. Същевременно се засилва тенденцията на увеличение броя на осъдителните решения срещу България от Европейския съд по правата на човека, което според Вълчев е „силен сигнал за състоянието на правния ред у нас“.

Филип Буров

Бизнесът се закани да оспори във ВАС Националната здравна карта

Според работодателите здравната карта дискриминира някои лечебни заведения

Националната здравна карта нарушава основни конституционни права, заявяват работодателите от Българската стопанска камара (БСК). В писмо, изпратено вчера до медиите, организацията пише, че поради тази причина ще оспори във Върховния административен съд решението на Министерския съвет да приеме картата. Нещо повече, работодателите са категорични, че ще сезират още Комисията за защита от дискриминация и Комисията за защита на конкуренцията.

Административен хаос

Недоволството на БСК е насочено най-вече срещу факта, че здравната карта задължава Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) да сключи договор за финансиране на клинични пътеки с обществен ре-

57

► конкретно подбрани гържавливи болници трябва задължително да сключат договор с НЗОК за финансиране на клинични пътеки с обществен ресурс

сурс само с 57 болници от над 300 в цялата страна. Основният критерий, по който се избират тези болници, е собствеността им. В списъка се включват само лечебни заведения с над 51% държавно участие. Останалите, предимно частни и малки общински болници, трябва да се конкурират за клинични пътеки, но по неясни критерии. Поради тази причина работодателите определиха Националната здравна карта като дискриминационна. Според тях, поставяйки такова условие, тя нарушава равнопоставеността между отделните видове собственост на здравните заведения. БСК се опасява, че това може да доведе до липса на реална конкуренция в болничния

сектор, както и че ще се наруши свободата на пациентите да избират лечебно заведение.

„Изискването само 57 болници задължително да сключват договор с касата е противоконституционно“, казва д-р Стойчо Кацаров, член на управителния съвет на Центъра за защита на правата в здравеопазването. То дори не трябва да фигурира в здравната карта, чиято цел е да покаже само с какви здравни ресурси разполага България и как те биха могли да се оптимизират. „Чрез поставянето на това условие държавата се опитва да гарантира медицинска помощ на гражданите си дори в най-отдалечените кътчета на страна. Това е нейно задължение“, коментира председателят д-р Станимир Хасарджиев. Друг е въпросът дали административното разпределение е най-удачният начин, допълва той. Според д-р Хасарджиев по-приемлив би бил пазарният принцип - да се определят ясни кри-

терии, на база на които всички болници да се конкурират за субсидиране на клинични пътеки.

Към неговолните

БСК не е първата организация, която се обявява против Националната здравна карта. Преди седмица същото направи и Асоциацията на индустриалния капитал в България. Центърът за защита на правата в здравеопазването пък дори заведе дело във ВАС срещу здравното министерство заради заповедите на здравния министър, с които бяха назначени комисиите за изработване на областните здравни карти. В тях не бяха включени представителите на пациентските и сестринските организации, което противоречи на закона.

Ако съдът се произнесе в полза на Центъра за защита на правата в здравеопазването, тези заповеди ще бъдат отменени, а организацията ще поиска от ВАС да обяви здравната карта за недействителна.

Елена Петкова

► Българската стопанска камара, чийто изп. председател е Божидар Данев, посегва колегите си от АИКБ и се обявява против Националната здравна карта

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пари
BONNIER

ПРЕЗ МАРТ

100 me

**НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИ
ЖЕНИ**

С ПОДКРЕПАТА НА

Diners Club International
First Lady

МЕДИЙНИ ПАРТНЬОРИ

Как детайл в закона отлага производството на ток от

Новият закон за ВЕИ предвижда фиксирана цена за изкупуване на енергията от биомаса, което отблъсква инвеститорите

България разполага с биомаса в изобилие. Въпреки това този ресурс е пренебрегнат в приетия вече на първо четене нов закон за възобновяемите енергийни източници (ВЕИ). Той не предвижда стимули за използване на биомасата като възобновяем енергиен източник, така както предвижда стимули за енергия от вятър и слънце.

Липсата на достатъчно яснота в закона по отношение на този ресурс може да спре инвеститори със сериозни намерения, алармираха производители на зелена енергия. Освен това може да затвори пътя пред един напълно нов и евтин начин за производство на електрическа енергия.

Спорът за цената

Най-спорният момент в новия закон по отношение на биомасата е определянето на изкупната ѝ цена, а оттам и на цената на произведената от нея енергия. При гласуването на първо четене беше одобрено енергията, произведена от централите на биомаса, да се изкупува по фиксирана цена. Това предизвика несъгласието на производители на зелена енергия. Причината за недоволството е, че цената на горивната компонента - в случая биомасата, се изменя всяка година. При поскъпване на дървения материал например, който спада към биомасата, инвеститорите ще загубят. В тази връзка депутати и представители на различни асоциации на производители на зелена енергия предложиха вместо по фиксирана енергията от биомаса да се изкупува по преференциални цени.

Според енергийни експерти, които следят опита на други държави в тази сфера, за да се насърчат инвестициите в производство на електричество от биомаса, трябва да има преференциална цена. И тази цена да се променя в зависимост от движението на цената на енергийния ресурс. Експертите предлагат цената на изкупуваната електроенергия да се актуализира според процента на изменението на цената на суровината. Така цената на тока ще може да се движи както нагоре при

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

поскъпване на биомасата, така и надолу при нейното поевтиняване.

Другите проблеми в закона

Няколко седмици преди гласуването в парламента земеделското и икономическото министерство започнаха спор за това, че проектозаконът не обръща достатъчно внимание на биомасата. От Министерството на земеделието и храните, в чийто обхват на дейността попада биомасата, бяха възмутени, че законът предвижда стимули за ветро- и фотоволтаични паркове, но не и за централите на биомаса. Становището на неправителствената организация Български енергиен форум (БЕФ) констатира, че законът толерира едни ВЕИ за сметка на други. Това се вижда при разписаните стимули, тарифи и периоди на задължително изкупуване на енергията. Според БЕФ ролята на проектите на биомаса е подценена, въпреки че ресурсът предполага предсказуемо производство на електрическа и топлинна енергия - поевтина енергия, която може да замества скъпите вносни горива. В становището се казва още, че използването на биомасата ще помогне за почистването на околната среда от тоновете отпадни горски, селскостопански, индустриални и битови отпадъци.

Промяна може и да има

След като законът беше приет на първо четене, сега депутатите имат възможност да предложат корекции преди второто четене. Експерти в парламентарната комисия по икономическа политика, енергетика и туризъм вече са се ангажирали с подготовка на нови текстове, за да бъде изяснен въпросът с цената. Според депутата от ГЕРБ и член на

икономическата комисия Валентин Николов в следващите седмици работната група ще мисли по какъв начин да бъде обвързана цената на изкупуваната енергия от биомаса с цената на биомасата. Николов също подкрепи тезата, че ако цената на енергията е фиксирана, а цената на биомасата поскъпне в даден момент, инвеститорите ще загубят. По думите му в момента се обсъждат два варианта - при първия с твърдо число да се определи конкретно разликата между биомасата и цената на електрическата енергия, която се изкупува. Вторият обсъждан вариант е Държавната комисия за енергийно и водно регулиране да определя на база тези данни цената на изкупуваната енергия всяка година, т.е. преференциална цена.

Време за диференциране на видовете ВЕИ

Фиксираните цени са подходящи за енергия от вятърни централи или фотоволтаични паркове, защото така или иначе не плащаме такса за тяхното ползване, коментира председателят на Асоциацията на производителите на екологична енергия Велизар Киряков. Асоциацията настоява да се въведе диференциране на различните видове възобновяеми енергийни източници. По този начин цената на енергията от ветропаркове, фотоволтаични централи или централи на биомаса ще се определя по различна методология в зависимост от спецификата на производството.

До месец трябва да са готови новите текстове в закона за възобновяемите енергийни източници. В момента работната група приема предложения за корекции на някои текстове в нормативния акт. Законодателите поеха ангажимент да уредят въпроса с цената на електроенергията от биомаса. Ако се вярва на земеделския министър Мирослав Найденов, освен подобряване на инфраструктурата и създаване на работни места използването на този ресурс ще спаси и горите. Дотук все позитиви. Остава депутатите да видят ползата от този нов вид производство. **П**

► До месец ще стане ясно какъв е окончателният вид на закона за възобновяемите произвеждат енергия от биомаса, очакват законодателите да кажат как ще бъде

В други страни в цената премия за екологични

биомаса

енергийни източници. Инвеститори, които искат да определена изкупната цена на електроенергията

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

се включва и ефекти

При поскъпване на ресурса с повече от 3% цената на енергията от биомаса също се променя

Тарифите за изкупуване на енергията, произведена от биомаса, трябва да бъдат определяни по различен начин от този на енергийните обекти, при които не се заплащат разходи за горива, каквито са ветроенергийните и фотоволтаичните централи, смята Иван Хиновски от Българския енергиен форум.

От БЕФ казват, че опитът на други европейски страни показва, че цената трябва да се определя по комбинирана система

- преференциалната цена, завишена с коефициент като премия-добавка за стимулиране на екологичните ефекти от оползотворяване и ликвидиране на вредни отпадни продукти. Така при оползотворяване на битови, промишлени и селскостопански отпадъци коефициентът е над 1.5, за горски отпадъци - 1.2, при комбинирано производство и подаване на топлинна енергия за общински и битови потребители - 1.2.

Преференциалната цена от тези източници трябва да подлежи на актуализация в случаите, в които разходите за горива и консумативи за централата се променят в рамките на определен период от време с повече от 3%.

Инвеститори губят интерес за изграждането на централи на биомаса у нас

Проект за отоплителна централа на биомаса е фалирал през 2010 г., казват производители на зелена енергия

Чуждестранни инвеститори са се отказали от изграждането на централи на биомаса заради неясната методология на ценообразуването, заяви Велизар Киряков от Асоциацията на производителите на екологична енергия. Той допълни, че вече има и фалирал подобен проект, но не за производство на електроенергия, а на топлинна енергия. Това е отоплителната централа на биомаса в Банско, която в края на миналата година по думите на Киряков е обявила фалит.

Проектът беше разработен през 2006 г. Към топлоцентралата бяха присъединени хотели, предприятия, частни къщи, както и голяма част от общинските сгради в зимния курорт.

Най-голям потенциал в топлинната енергия

„Именно в производството на топлинна енергия е най-големият потенциал на биомасата“, коментира за в. „Пари“ изпълнителният

В България биомаса вече се използва за производство на топлинна енергия

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

директор на „Ерато Холдинг“ Красимир Станчев. Компанията има богат опит с добива, производството и енергийното оползотворяване на дървесна биомаса. „Ерато“ се занимава с инженеринг на отоплителните инсталации и системи за битово горещо водоснабдяване. Според Станчев дървесната биомаса е най-евтиният източник на топлинна енергия за домакинства и за сгради от публичния сектор, но само когато се оползотворява във високо-ефективни енергийни съоръжения.

„Най-големият потенциал на биомасата е в производството на топлинна енергия“

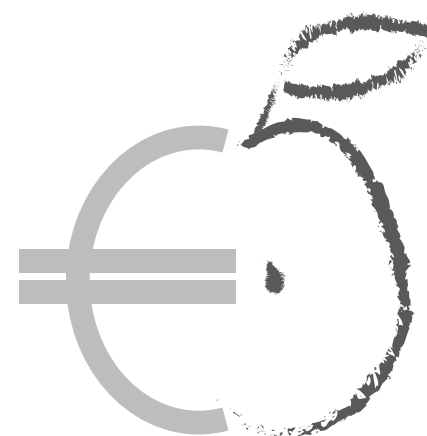
Красимир Станчев, изпълнителен директор на „Ерато Холдинг“

Инвеститори

През лятото на 2010 г. в. „Пари“ писа за инвеститорските намерения на консултантската компания Cartesio, която имаше планове да изгради 5 централи на биомаса в страната ни. Всяка от тях трябваше да е с по 250 KW мощност. Компанията трябваше да стъпи на българския пазар заедно с италианската компания Planetec, която произвежда специализираното оборудване за производство на енергия от биомаса. Двете планираха инвестиции от по 1 млн. EUR за всеки от енергийните обекти.

ОТ ТАЗИ ГОДИНА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ ЩЕ ДАВА ПОВЕЧЕ СУБСИДИИ ЗА БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

ЕВРОПА ПОДАВА РЪКА НА БИОЛОГИЧНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Ако сте земеделски стопанин и желаете да произвеждате екологично чисти земеделски продукти, е необходимо да сключите договор за контрол и сертификация за биологичното производство. Така ще може да се възползвате от възможностите на компенсаторните плащания по мярка 214 „Агроекологични плащания“. Очаква се от тази година, след одобрението на Европейската комисия, подпомагането за полски култури (пшеница, царевица, слънчоглед и др.) да бъде 50 лв./декар, а за трайни насаждения - 150 лв./декар. Това подпомагане е в допълнение към директните плащания за площ, а целта на субсидията е да насърчи земеделските стопани да произвеждат биологична земеделска продукция. Допълнителна информация може да намерите на интернет страницата на Програмата за развитие на селските райони www.prsr.government.bg, както и в областните служби за съвети в земеделието и общинските и областни служби „Земеделие“.

Срокът за подаване на заявлението за подпомагане по мярка 214 „Агроекологични плащания“ е от 1 март до 15 май.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма за развитие на селските райони (2007-2013) Министерство на земеделието и храните

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ ЗА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО“

Европейски съд забрани различните застраховки за мъже и жени

От края на 2012 г. компаниите няма да имат право да определят рисковите си премии според пола на клиента

Застрахователните компании нямат право да определят различни рискови премии за мъже и жени, реши Съдът на европейските общности. Това ще се отрази сериозно на цените на автомобилните застраховки в Европа, както и на годишните пенсии, изплащани от осигурителните фондове. Обявеното вчера решение е по дело, заведено от белгийската потребителска група Test-Achats.

Край на изключението

В момента в много европейски страни жените плащат по-малко за автомобилна застраховка от мъжете, тъй като се смятат за по-нерискови шофьори и по-рядко участват в катастрофи. Според съда обаче това нарушава европейските правила за равенство, които бяха одобрени през 2007 г. Тогава застрахователите бяха освободени от прилагането на изискванията. Съгласно вчерашното решение на съда това изключение ще важи до 21 декември 2012 г. След тази дата компаниите няма да имат право да използват данни, свързани с пола на клиентите, при изчисляване на риска и премиите по продуктите си.

Решението ще се отрази

„Вземането предвид на пола на застрахованото лице като рисков фактор при застрахователните договори представлява дискриминация

Решение на Съда на европейските общности

и на пенсионните фондове, които определят изплащаните годишни суми на клиентите си според пола им. Тъй като жените живеят по-дълго от мъжете, те получават по-малко на година, но в продължение на повече години, при един и същ размер на спестяванията.

„Субсигуране“

Според специалистите това ще принуди застрахователните компании да променят модела си на определяне на премията, като крайният резултат ще бъде по-скъпи застраховки за по-ниско рисковите клиенти. Това на практика ще означава, че младите жени ще „субсигурират“ полиците на по-опасните шофьори, коментират пред ВВС британски застрахователи, които са едни от най-големите противници на застраховките „унисекс“. Очакванията са цените за жените да нараснат с около 30%, докато тези за мъжете ще намалат с около 10%. В момента във Великобритания разлика-

► В много европейски страни жените се смятат за по-нерискови шофьори и плащат по-малки застраховки от мъжете

СНИМКА BLOOMBERG

та между най-евтините и най-скъпите автомобилни застраховки е близо два пъти.

Решението на съда не взема предвид факта, че в някои случаи полът има отношение към риска и може да помогне за по-точното ценообразуване, твърди представител на

застрахователна компания пред Financial Times. Според друга компания решението е против всякаква логика. То е неизгодно именно за хората, които би трябвало да защити, и лишава застрахователите от надежден фактор за измерване на риска.

Равни пенсии

За клиентите на пенсионните фондове промяната ще означава изравняване на сумите, които мъжете и жените получават при еднакви спестявания. В резултат на това обаче специалистите очакват, че годишните пенсии на жените ще се увеличи-

чат, но тези на мъжете ще намалат много почувствително. Те също не одобряват решението на съда, тъй като има категорични данни за разликата в продължителността на живота между двата пола, които трябва да се използват при определяне на пенсиите. □

Либия

► Танкове останаха разположени вчера по улиците на Триполи, след като либийският лидер отказа да се съобрази с международния натиск и да се оттегли от поста си. Междувременно протестиращите срещу режима угържаха няколко града край столицата, като отблъснаха силите на Муамар Кадафи. Победата в третия по големина град в страната Мисрата, както и в Зинтан беше отбелязана с тържествен марш в столицата. Без успех мина опитът на проправителствените сили да си възвърнат и контрола в Забия

СНИМКА REUTERS

ЕК очаква по-висок икономически ръст през 2011 г.

Възстановяването в Европа и скъпият петрол и храни ще засилят инфлационния натиск

Европейската комисия повиши прогнозата си за икономическия растеж на Стария континент през 2011 г. От Брюксел обаче казаха, че заради високите цени на петрола и храните инфлацията вероятно ще надвиши определения таван от Европейската централна банка.

Брутният вътрешен продукт в еврозоната се очаква да нарасне с 1.6% вместо с прогнозираните по-рано 1.5%. За 27-те страни членки на Европейския съюз увеличението ще бъде с 1.8%, което е с 0.1 процентни пункта повече от очакванията досега. Средногодишната инфлация в страните, които използват еврото, ще достигне 2.2%. Това е повече

от лимита от 2%, поставен от ЕЦБ, и доста над прогнозата от ноември, когато се очакваше поскъпването да бъде 1.8%. Според ЕК причините за инфлацията са икономическото възстановяване в Европа и размириците в Северна Африка и Близкия изток, което повишава цените на горивата и храните. Миналия месец производството и услугите отчетоха най-силния си месец от четири години насам. В същото време цените на горивата са скочили с 15% от средата на февруари заради ситуацията в Либия. Междувременно Евростат обяви, че инфлацията в еврозоната през февруари е достигнала 2.4%. Това е увеличение от 0.1 процентни пункта спрямо предходния месец. Успоредно с това статистическата агенция публикува и данни за безработицата, които показват спад до 9.9% за първи път от година насам. □

Сделки Кредити за над 473 млн. лв. от ББР

Активните заеми по двете кредитни линии, които Българската банка за развитие (ББР) отпусна на търговските банки, са за над 473 млн. лв. Това показват

данните към 31 декември 2010 г. Средният размер на отпуснатите кредити по програмата за инвестиционно и оборотно финансиране е 467 293 лв., а по програмата за земеделски производители - 146 869 лв. След отпускането на заемите броят на заетите работни места при кредитопо-

лучателите се е увеличил със 7312. Свободният финансов ресурс, с който разполагат банките за оборотно и инвестиционно финансиране на малки и средни предприятия, е почти 27 млн. лв., а тези по програмата за кредитиране на селскостопански производители - над 11 млн. лв.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Данъчните оценки в София надвишават продажните цени

Такъв случай има в “Лозенец”, очакват се и в “Бояна”, “Драгалевци” и “Банишора”

Данъчната оценка на жилище в столичния квартал “Лозенец” е с 15% по-висока от продажната. “Това е първи такъв случай след новото зонироване на София. Имотът е на ул. “Богатица”, съобщи Диана Антонова, главен брокер “Южни райони” в “Явлена”.

Изненадата се е получила, защото в края на миналата година Столичният общински съвет прехвърли някои квартали или части от тях от по-нисък клас зона в по-висок. Така например част от “Лозенец” премина от втора в първа зона. Така автоматично се повишават данъчните оценки, а на тяхна база се изчисляват местните данъци и такси. “Очаквам да има и други такива случаи, в които данъчната оценка ще е по-висока от цената, на която реално се продава даден имот например в “Бояна”, “Драгалевци” и “Банишора”, допълни Антонова. Тези квартали също преминаха в по-висок клас зони.

Поскъпване и на сделката

При изповядване на сделка обаче купувачът плаща таксите и данъка за възмездно придобиване на имущество върху данъчната оценка, който за София е 2.5%. “Така на практика купувачите ще платят при изповядването на сделката с около 1000 лв. повече”, обясни Антонова. Това обаче едва ли ще откаже купувачите на имоти, които плащат по 950-980 EUR на кв. м за жилище в “Лозенец” например, а общината ще има по-високи приходи от данъка, който се плаща при покупката на имот.

Купувам дом, но си искам и колата

Специфичното вече е, че купувачите на жилища в София държат все повече то да се продава с гараж, а ако няма такъв, да има паркоместа в района около жилището. “Цената на един гараж е между 15 000 и 20 000 EUR. Преговаря се

► Маргарита Филипова и Диана Антонова (в средата) обясниха, че на пазара на имоти има активност от наематели и купувачи във всички сегменти

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

за цената на жилището, но не и за цената на гаража, защото винаги има съсед в кооперацията, който е готов да я плати”, обясни Антонова. По думите ѝ се търсят жилища с гаражи в центъра, “Белите брези”, “Борово” и “Изток”. Според брокера големи апартаменти без гараж или паркоместо в престижните райони се продавали по-трудно. “Имаме случаи дори на разваляне на сделка, защото имотът няма гараж или има, но е малък и в него не може да влезе джип”,

обясни Христина Рангелова от “Явлена”.

Раздвижването

От “Явлена” съобщиха, че от началото на годината има активност при сделки от всички сегменти на пазара на недвижими имоти, а не само при жилищата, както беше през миналата. Вече инвестицията в имот е по-изгодна, отколкото банковите спестявания, при които лихвите са около или малко над 5%. “Сега може да се купи имот, който да носи възвръщаемост от 7-

8%”, допълни Диана Антонова. Така че сега хора със спестявания оглеждали имоти, в които да вложат парите си.

Офисите

Другата интересна тенденция на пазара е, че от началото на годината мениджърите на фирми търсят офиси за покупка. Имало компании, които напускат наетите от тях офиси в жилищни сгради и се преместват в новите бизнес центрове. Има и миграция на фирми от

центъра към покрайнините и обратното, съобщиха брокерите.

В “Младост” обаче имало и изчерпване на магазините за продажба по главните пътни артерии. Месечният наем в четирите части на “Младост” бил 300-400 EUR. Собственици на фирми са решили, че сега е удачен период и за покупка и за наемане на по-добър обект. “Фирмите търсят парцели за покупка до големите пътни артерии за производствени бази или големи складови бази, ко-

ито може лесно да преустроят”, разказа Маргарита Филипова от “Явлена”. Вече има и фирми, които дори искали да купуват помещения за шоурумове, обясниха брокерите.

Красимира Янева

15-20

► хил. EUR е цената, на която се продават гаражи в столицата

Скъпото зърно „позлати“

Дружествата продължават да изнасят активно и планират нови покупки на зе...

Поскъпването на храните и по-специално на борсово търгуваните зърнени култури буквално „позлати“ агрокомпаниите. Консолидираните резултати на дружествата от бранша, търгувани на Българската фондова борса, показаха скок в приходите от продажби и печалбата на четирите компании. Средно за бранша увеличението на печалбата е над 50%, но при някои от компаниите то е двойно (виж графиката). Това направи агрокомпаниите едни от малкото у нас, които разполагат с финансови ресурси да развият и реструктурират дейността си. Увеличилите се финансови възможности им позволиха да се превърнат от най-големите арендатори в най-активните купувачи на земеделска земя.

„Ще увеличаваме портфейла от нови земи и през тази година, както правехме досега“, каза за в. „Пари“ председателят на съвета на директорите на „БГ Агро“ АД Ненко Ненков. По думите му компанията продължава с наемането на нови земеделски терени, като паралелно с това продължава с програмата за купуване на собствени земи. Част от печалбата за 2010 г. ще отиде директно по сметките на акционерите в компанията. „Ще раздадем дивидент през тази година и дори планираме да го увеличим“, каза Ненков.

За миналата година „БГ Агро“ увеличи продажбите си с 56% до 121 млн. лв. Въпреки това компанията е с най-ниско увеличение на печалбата - 3%, което е малко над 6 млн. лв.

Резултати

Почти половината от печалбата на борсово представения зърнен бранш продължава да се дължи на „Зърнени храни България“. Компанията, създадена да консолидира зърнения бизнес на групата „Химимпорт“, отчете над 9 млн. лв. положителен финансов резултат. В групата „Зърнени храни“ от миналата година вече е и добричката компания „Фарин“, която е единственият зърнен производител, отчел спад на приходите си от продажби. „Фарин“ обаче впечатлява с 345% скок на финансовия резултат до 2.5 млн. лв. печалба.

С най-добра ефективност се откроява „Агрив груп холдинг“. При 10% ръст в приходите печалбата на компанията се е увеличила със 75% до над 4 млн. лв.

Силната година накара „Агрив груп холдинг“ да започне реструктуриране на бизнеса и да се съсредоточи в покупката на обработваеми земеделски площи и засилване на экспортната ориентация на компанията. През последното тримес-

ечие на миналата година беше финализирана сделката за продажбата на притежавания от „Агрив груп холдинг“ АД мажоритарен пакет от 99.20% в капитала на „Хлебозавод Корн“ ООД, в резултат на което то се изключва от компаниите, част от холдинговата група.

Стратегия

„Със средствата от продажбата се предвижда да бъде обезпечено реализирането на част от инвестиционната програма на холдинга в направление увеличаване на покупката на обработваеми земеделски площи и засилване на экспортната ориентация на компанията, каквато е стратегията за развитие в дългосрочен план“, се казва в междинния доклад на „Агрив груп холдинг“. Според мениджмънта продажбата е продиктувана от увеличаващия се потенциал за развитие на дейността на компанията в направлението производство на зърнени култури, експорт на зърно и производство на възобновяеми енергийни източници, като ефектът от този потенциал би могъл да бъде засилен чрез приоритетно насочване на усилията на дружествата от холдинговата група в посочените направления.

„Печалбата ще се реинвестира изцяло. Чрез положителния финансов резултат частично ще финансираме инвестиционната си програма, която е доста агресивна“, обясни изпълнителният директор на „Агрив Груп холдинг“ АД Емил Райков.

Погозренията в картел

Засиленият износ и малчолите сделки със зърно у нас накараха политици и експерти да заподозрат съвместни действия на зърнопроизводителите в опит за контролирано повишение на цените в България и създаване на дефицит от пшеница. Отговорът на бранша беше очакван - „това са пълни глупости“.

Представители на компаниите от сектора обаче признават, че продължават агресивно да изнасят българско зърно. „През януари и февруари също има сделки и продължаваме усилено да работим“, обясни Ненко Ненков.

Така тенденцията за масиран износ, която започна веднага след прибирането на реколтата от 2010 г., продължава и докато на световните борси има интерес към зърното, едва ли ще спре. Което поставя много въпроси пред зърнения пазар у нас, ако 2011 г. не бъде с толкова високи добиви, колкото миналата.

Мирослав Иванов
Атанас Христов

► Инвестициите в складова база и инфраструктура наред с изкупуването на земеделска земя са основен приоритет

Мнение

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ще увеличим обработваемите

Причината за повишаването

на приходите на компанията през миналата година са най-вече ръстът на експорта и като цяло по-високите цени на зърнените култури в световен мащаб през 2010 г.

Печалбата ще се реинвестира

изцяло. Чрез положителния финансов резултат частично ще финансираме инвестиционната си програма, която е доста агресивна. Предполагам, че с печалбата за 2010 г. ще успеем да финансираме около 30% от планираните инвестиции.

Бизнес линията

Емил Райков,
изпълнителен директор
на „Агрив Груп холдинг“ АД

„Анализът на мениджмънта показва, че имаме по-голям потенциал за развитие, ако насочим усилията си в направление експорт и зърнопроизводство, затова се отказахме от хлебопроизводството“

агрокомпаниите

Земеделска земя през 2011 г.

за агрокомпаниите през 2011 г.

собствените ПЛОЩИ

оттук нататък ще е увеличаване на обработваемите площи, ръст на собствените земеделски земи, изграждане на зърнобази, с които ще подкрепим логистиката във връзка с експорта. По този начин ще се засилят възможностите за увеличаване на износа. Гледаме и в посока за развитие на направлението „Възобновяеми енергийни източници“, което в момента правим чрез производството на енергийна рапица. В периода 2012-2015 г. планираме още веднъж да разгледаме подробно инвестиционния проект за изграждане на предприятие за производство на

биоенергия.

Развиването на експорта и производството на зърно допринесе за намаляване на относителния дял на хлебопроизводството като част от бизнеса на групата. Анализът на мениджмънта показва, че имаме по-голям потенциал за развитие, ако насочим усилията си към експорт и зърнопроизводство. При невъзможността да развиваме производството на хляб най-логичното решение е да се потърси начин да осребрим този бизнес и да инвестираме средствата в по-печеливши дейности. □

Коментар

Ще раздадем по-голям дивидент

Продължаваме да изнасяме зърно. През януари и февруари също има сделки и продължаваме усилено да работим. През миналата година имаме сериозно увеличаване на експорта като обеми и оборот. Приходите се повишават най-вече благодарение на търговията от износ. Има продажби и на вътрешния пазар, но експортът е с по-голяма тежест.

Започнахме собствено производство преди 10-15 години и постоянно го увеличаваме. Въпреки това вероятно ще раздадем дивиденди през тази година и те ще са не по-малко от миналата година. Дори планираме да увеличим дивидента, но решението трябва да

Ненко Ненков,
председател на съвета на
директорите на „БГ Агро“ АД

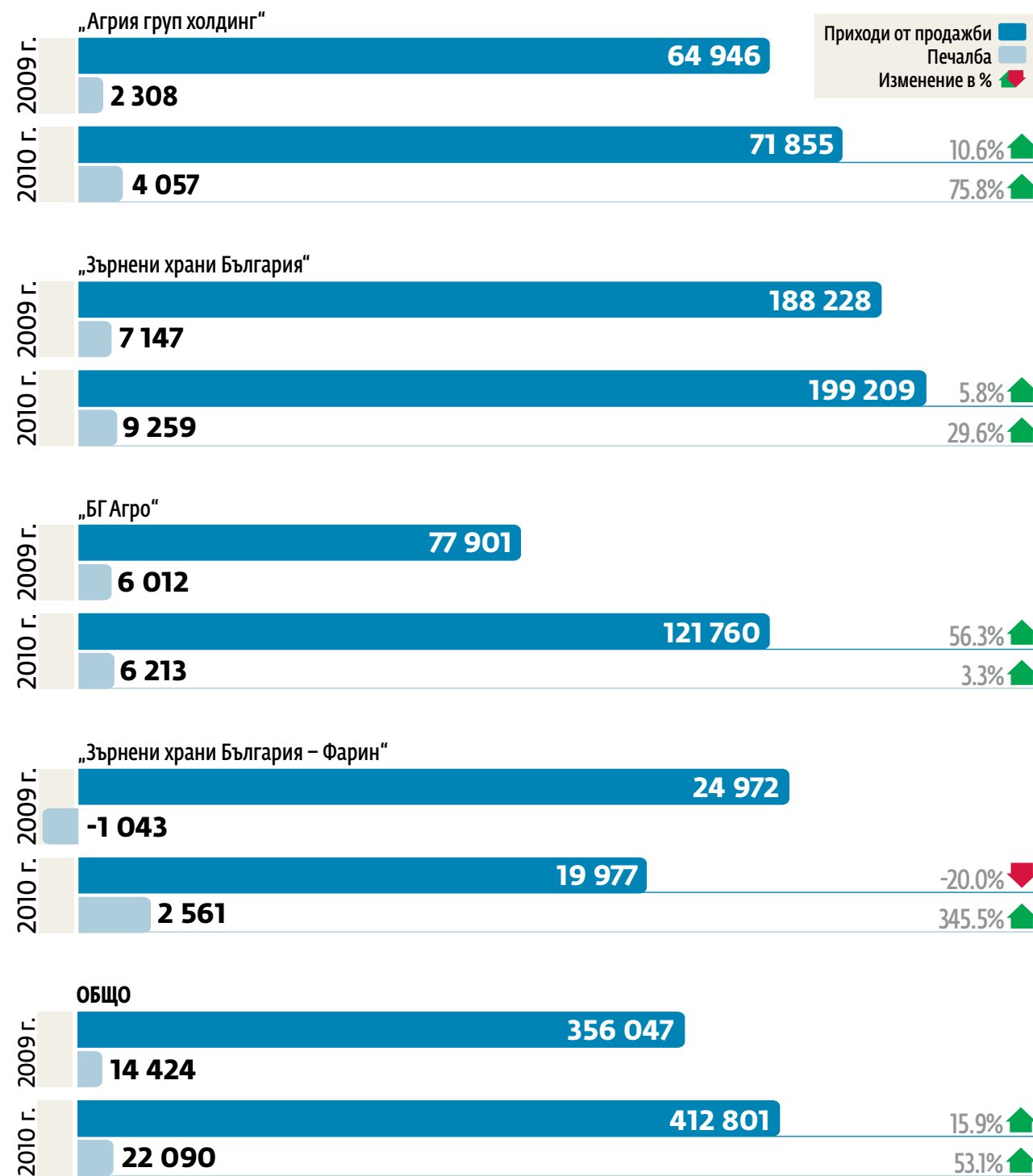
” През миналата година имаме сериозно увеличаване на експорта като обеми и оборот

се обяви пред инвестиционната общност. Ще увеличаваме портфейла от нови земи и през тази година, както правехме досега. Продължаваме с наемането на нови земеделски терени, като паралелно с това продължаваме с програмата за купуване на собствени земи. □

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Резултати на компаниите производители и търговци на зърно в ХИЛ. ЛВ

Източник: отчети на компаниите

Делът на държавата в Е.ОН може да намалее

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Мажоритарният собственик Е.ОН ще увеличи капитала на дружеството заради лошото му финансово състояние

Държавата може да намали или да загуби 33-процентния си дял в електро-разпределителното дружество Е.ОН, което поддържа мрежата и доставя ток в Североизточна България. Това обяви самият министър на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Причината е, че мажоритарният собственик - германската компания Е.ОН, иска да увеличи капитала на дружеството.

Лошо финансово състояние

Решението за увеличение на капитала е дошло заради затрудненото положение на „Е.ОН България Мрежи“ и „Е.ОН България Продажби“, коментираха за в. „Пари“ от компанията. Причината за лошите финансови резултати е ценовото решение на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) през 2010 г. Загубите на двете компании за миналата година са 21 млн. лв.

Размерът на увеличението на капитала все още не е ясен. Той ще зависи от бъдещата стратегия на енергийния регулатор и

„Ако увеличението на капитала на Е.ОН стане изцяло за сметка на германския инвеститор, делът на държавата ще намалее“

на акционерите, казаха от Е.ОН България. Електро-разпределителното дружество информира, че решение за състоянието на компанията се търси съвместно с българското правителство. Целта е да се постигне баланс между инвестициите и цената на електроенергията, коментираха от Е.ОН.

Признания

Според енергийния министър Трайчо Трайков тепърва ще стане ясно дали държавата ще участва в увеличаването на капитала. Не стана ясно и колко средства има възможност да инвестира държавата, така че да запази дела си от 33%. Самият Трайков намекна, че ценовата политика на ДКЕВР е довела до по-ниски печалби на електро-разпределителните

дружества. Така той обясни и исканията им за поскъпване на електроенергията от 1 юли 2011 г.

Новите цени

Вчера станаха известни предложенията на трите електро-разпределителни предприятия за новите цени на тока от лятото. Средно увеличение с 13.12% поискаха вчера от ЧЕЗ. Е.ОН пък беше пресметнала, че ѝ е нужен ръст от 14.3%. Очакванията на дружеството ЕВН, обслужващо Югоизточна България, беше цените да бъдат с 5.12% по-високи.

Все още не е ясно и какво става с лансираната преди време идея държавните 33% да бъдат пуснати на Българската фондова борса. Ако увеличението на капитала на електро-разпределителното предприятие стане изцяло за сметка на германския инвеститор, делът на държавата ще намалее, коментира енергийният министър Трайчо Трайков. По думите му това ще провали намеренията на икономическото министерство да продаде участието си на борсата.

Елена Пулчева

Комисията за защита на конкуренцията глоби blizoo с 56 хил. лв.

Регулаторът санкционира и „Интерснэк България“ ЕООД със 121 хил. лв. заради „масирано изкупуване на продукти“ от конкуренти

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) глоби „Близу Медиа енд Броудбанд“ ЕАД с 56.3 хил. лв. заради нелоялно привличане на клиенти.

Заради ваучери

Повод за глобата на доставчика на цифрова телевизия стана промоционалната бо-

нусна коледна кампания на blizoo. В нея компанията рекламира продукти, към които предлага различни бонуси като безплатни минути за национални разговори, HD програми за първите 6 месеца от договора и бонус - ваучер на определена парична стойност. Ваучерът е безплатен и се получава еднократно към всеки нов договор, сключен за някои от пакетите на blizoo. Ваучерът е от 30 до 75 лв. и се дава в момента на сключването на договора, когато клиентът плати абонаментна такса от 25 до 50 лв. за първия месец. Бонусът „може да се използва само до 15 февруари 2011 г.“, като според КЗК подобна кампания може да повлияе на поведението на потребителите и да ги пренасочи към услугите на blizoo. Регулаторът определя рекламната кампания като „нелоялно привличане на клиенти“. Според КЗК това е незапазен стимул, който изкривява и

120.7

► хил. лв. глоба ще трябва да плати „Интерснэк България“ ЕООД

пренасочва потребителското търсене. „По този начин се цели привличане на клиенти чрез забранени от закона средства“, твърди регулаторът. До редакционното приключване на броя от blizoo не отговориха на въпросите на в. „Пари“ по казуса.

Борба за ядките

От КЗК са глобили и „Интерснэк България“ ЕООД със 120.7 хил. лв., което е 0.5% от оборота на компанията за 2009 г. Според данните на регулатора общите приходи на „Интерснэк България“ за 2009 г. са 24.14 млн. лв. Жалбата срещу компанията е заведена от „Стар Фудс България“ ЕООД, „Кронос

Дистрибушън България“ АД, „Корона М“ ЕООД, „Бест Фудс“ ООД, СД „Сани-Конс - Тодорови С-ИЕ“, „Муун Лайт Д.Ш.Д“ ООД и „Емпорио Чипс“ ЕООД. От конкурентите на „Интерснэк“ твърдят, че глобената кампания е изкупувала „масирано“ тяхна продукция от търговската мрежа. Освен изкупуването „Интерснэк“ е предлагал и своя продукция в същите магазини „на цени, в пъти по-ниски от пазарните и производствените стойности“. В хода на производството КЗК е установила, че подобни действия са извършвани в периода юли - декември 2010 г. „Интерснэк“ категорично отхвърля твърденията и ги нарича „неверни, необосновани и неоснователни“. Компанията ще трябва да плати и 500 лв. разходи по производството. Глобеното дружество може да обжалва санкцията пред Върховния административен съд в 14-дневен срок. □

Двоен спад в печалбата на „Параходство БРП“

Приходите на русенската компания се понижават с близо 33%

Нетната печалба на „Параходство Българско речно плаване“ АД се е понижала над 2 пъти през миналата година, показва консолидираният отчет на русенското дружество, предаден на Българската фондова борса. Положителният финансов резултат на компанията се свива до малко над 2 млн. лв., а през 2009 г. печалбата беше 4.2 млн. лв. Понижението на годишна база през 2010 г. е 51.2%.

Резултат

Общите приходи на „Параходство БРП“ са се понижали с 33% през миналата година. Оборътът на дружеството е 40.2 млн. лв.,

а през 2009 г. беше почти 60 млн. лв. Продажбите на компанията също намаляват. Понижението на показателя е 33.7% на годишна база до 39.6 млн. лв. През 2010 г. общите разходи за дейността се свиват до 37.2 млн. лв., което е с 32% по-малко спрямо година по-рано.

Собственост

„Параходство БРП“ е в портфейла на публичния холдинг „Химимпорт“ АД, който чрез 100% дъщерното „Българска корабна компания“ ЕАД е собственик на 81.09% от капитала на русенското дружество. На сесията вчера книгата на „Параходство БРП“ затвори на нива 1.28 лв. за акция. По позицията на русенската компания беше сключена една сделка за 875 лота. □

56.3

► хил. лв. е глобата на „Близу Медиа енд Броудбанд“ ЕАД

Volkswagen купи звеното за продажби на Porsche за 3.3 млрд. EUR

Сделката ще намали дълговете на производителя на спортни коли преди подготвяното сливане

Германската автомобилна компания Volkswagen обяви, че е приключила покупката на Porsche Holding Salzburg (PHS). Сделката за звеното за продажби на Porsche е на стойност 3.3 млрд. EUR.

Поредна стъпка

Покупката е част от споразумението между двете компании и е „поредната стъпка към създаването на интегрирана автомобилна група между Volkswagen и Porsche”, се казва в съобщение на германския производител. PHS се занимава с дистрибуцията и продажбите на спортните коли Porsche в голяма част от Европа и Китай. Според председателя на Volkswagen Мартин Винтеркорн тя е „една от най-ефективните и печеливши компании за търговия с автомобили в света”. През 2010 г. фирмата е продала 565 хил. нови и употребявани коли, а приходите ѝ са в размер на 12.78 млрд. EUR.

Независимо звено

PHS ще остане независимо организационно звено и ще запази бизнес модела си и като част от групата Volkswagen, казаха от компанията. Volkswagen вече е собственик на 49.9% от

производственото подразделение на Porsche и подготвя покупката и на останалите акции, с което продуктивният ѝ портфейл ще включва вече десет марки коли наред с Audi, Bentley, Bugatti, Lamborghini и др.

Забавяне

Сделката обаче все още не може да бъде финализирана заради течащото в момента разследване в Щутгарт срещу бивши директори на Porsche. Те са обвинени, че са манипулирали цените на акциите на компанията при предишния неуспешен опит на Porsche да придобие много по-големия производител Volkswagen. Провалената сделка остави компанията с около 6 млрд. EUR дългове. Покупката на звеното за продажби сега ще помогне на производителя на спортни коли да намали дълговото си бреме преди сливането си с Volkswagen. Освен това Porsche планира и да увеличи капитала си с около 5 млрд. EUR, като операцията трябва да приключи до края на май. Според наблюдатели обединението на двете компании най-вероятно ще приключи догодина. **П**

12.78

▶ млрд. EUR приходи отчете дистрибуторското подразделение Porsche Holding Salzburg за 2010 г.

Сделка Volkswagen купи 8.1% от SGL Carbon

▶ Германската компания Volkswagen е придобила миноритарен дял в SGL Carbon, която произвежда въглеродни влакна за автомобилни шасита.

▶ На автомобилното изложение в Женева Volkswagen обяви, че е купила 8.1% от производителя на въглеродни влакна за 140 млн. EUR.

▶ Сделката е важна стъпка за Volkswagen, тъй като ще ѝ осигури по-добър достъп до леки материали, които стават все по-важни в автомобилната индустрия.

▶ Volkswagen може да увеличи дела си в SGL Carbon до 10%, но не повече, казаха от компанията.

▶ Интересното на сделката е, че SGL Carbon е основен партньор на конкурента на Volkswagen BMW.

▶ Основният акционер в SGL Сюзан Кламен (22.5%) и BMW са били информирани предварително за сделката, казаха от Volkswagen.

▶ За Volkswagen сделката е поредната стъпка към създаването на интегрирана автомобилна група с Porsche

Бивш служител на Apple е продавал вътрешни данни

Пол Дивайн призна, че е помагал на доставчици да получат по-изгодни условия по договорите

Бивш служител на Apple се призна за виновен по няколко обвинения, свързани с взимането на подкупи от азиатски доставчици, за да им осигури по-изгодни договори с компанията. Между 2005 и 2010 г. Пол Дивайн е предоставял поверителна информация на фирмите, с което е оцетил технологичния гигант с над 2 млн. USD. Парите, които е получил в замяна на услугите си, Дивайн е прехвърлял в различни банкови сметки в САЩ и чужбина, за да прикрие дейността си.

Информация срещу пари

Бившият мениджър глобални доставки е предоставял различни прогнози, ценови изчисления, тех-

нически характеристики на продуктите и други данни, които са помогнали на доставчиците да договорят по-добри за тях условия с Apple. В замяна на това той е получил повече от 2.4 млн. USD общо за петте години. Като част от споразумението си с прокуратурата обаче Дивайн се е съгласил да изплати 2.28 млн. USD компенсации.

Улики

Разследването срещу Дивайн е започнало през април 2010 г., когато компанията открила уличаващи имейли на служебния му компютър. Обвинителният акт срещу него е бил подаден в съда през август. Apple има заведено отделно дело, но в средата на миналия месец временно го е спряла, за да изчака решението по федералното дело, което се очаква на 6 юни. За престъплението си Дивайн може да получи до 20 години затвор. **П**

Daimler потвърди, че преговаря с Берлин за дела си в EADS

▶ Трябва да помислим за бъдещата структура на компанията, каза председателят на германския автомобилен производител Daimler Дитер Цече

СИМКИ BLOOMBERG

Германската компания търси купувач за 7.5% от акциите си без право на глас в европейската авиационна група

22.5

▶ процента държи всяка - Франция и Германия, в европейската авиационна компания EADS

Председателят на германския автомобилен производител Daimler Дитер Цече потвърди, че компанията води преговори с Берлин за продажбата на част от дела си в европейската авиационна група EADS. Очакванията са Daimler да продаде половината от своите 15% на германското правителство, като така ще се запази балансът на силите с Франция в компанията майка на Airbus.

По договор

На автомобилното изложение в Женева Цече коментира, че компанията може да продаде 7.5% от акциите си без право на глас в средата на 2012 г. Съгласно акционерното споразумение дотогава този дял е собственост на група инвеститори и затова Daimler търси варианти, след като

изтече този срок. „Трябва да помислим за бъдещата структура на компанията и точно това правим в момента”, обясни той. По думите му, тъй като не става дума за коя да е компания, в дискусиите участва и правителството, за да няма изненади после.

Запазване на баланса

Миналата седмица германският министър на икономиката Райнер Брюдерле коментира, че предпочитат дялът да бъде купен от частна компания. По думите му е важно да се запази и равният дял на Германия и Франция в EADS. Общо германското участие в компанията е 22.5%. Също толкова се държат и от френското правителство и промишлената група Lagardere. **П**

Регионални
индекси

Ведущият индекс на БФБ беше най-зубещият

Sofix: 443.81

↓ -1.25%

Руският индекс отчете минимално повишение

RTS: 1962.92

↑ +0.01%

Турският бенчмарк регистрира силен спад

ISE100: 58709.33

↓ -4.20%

Резултат

„Хидроизомат“

► Публичната компания „Хидроизомат“ АД отчете силен спад на печалбата през миналата година, показва консолидираният отчет. Положителният резултат на гружеството се свива до 25 хил. лв., а през 2009 г. беше 215 хил. лв. Общите приходи намаляват с 57% до 1.6 млн. лв.

Акция на геня

БТК

20.6

► процента до 5.73 лв. за акция се повишиха книжата на „Българска телекомуникационна компания“ АД

Световни
индекси

Бенчмаркът в Хонконг последва оптимизма в Азия

Hang Seng: 23396.42

↑ +0.25%

Ведущият индекс във Франция беше сред най-зубещите в Европа

CAC40: 4068.59

↓ -1.02%

Широкият индекс в САЩ започна сесията в понижени

S&P500: 1320.29

↓ -0.52%

Спаг

Мег

► Цената на мегта се понижи заради опасение, че силният ръст на горивата ще забави глобалната икономика и ще намали търсенето на метала. В Ню Йорк фючърсите с гостапка през май се понижиха с 0.7% до 9845.7 USD за тон

Стока на геня

Соя

0.6

► процента се повишиха фючърсите на соята с гостапка през май и цената достигна 504.37 USD за тон

Цената на памука дръпна рязко нагоре

Опасения, че глобалните запаси намаляват, а новата продукция не може да настигне потребителските нужди на най-големия купувач на памук в света - Китай, са в основата на поскъпването

За трети пореден ден цената на памука се повишава рязко с над 3% на ден. Основната причина са изразените опасения, че глобалните запаси намаляват, а новата продукция не може да настигне потребителските нужди на Китай - най-големия купувач на памук в световен мащаб. За първия месец на годината страната е внесла 390 720 метрични тона от влакното - с 31% повече от същия период през изминалата година, в продължението на която китайската промишленост е увеличила потреблението

на памук с 86%. В същото време Националното статистическо бюро на САЩ отчете спад в продукцията на суровината с 6.3% до 5.97 млн. тона през 2010 г., което доведе до двойно увеличение на цената му на борсата ICE.

Доставки

Фючърсите на памука за доставките през май отново се покачиха рязко, този път с 3.7%. Така цената на памука достигна 1.9823 USD за паунд на борсата в Ню Йорк. Повишението от 24 февруари е 12%, а на 18 цената стигна рекордната стойност от 2.0893 USD за паунд.

Цената се променяше през целия изминал месец. Стойността на влакното падна за първи път от седем седмици в началото на миналата с 5.5%, но след това започна отново да се увеличава. От началото на годината стоката е поскъп-

нала с 37%. Ръста на цената на суровината е пряко свързана с завишеното ѝ търсене. Китай започна масовото ѝ изкупуване, като с това задмина прогнозираното ѝ потребление, и запасите ѝ започнаха да спадат. Според борсовите експерти ситуацията ще се запази през следващите няколко месеца и цената ще продължи да нараства.

Ограничения

След спада от последната седмица купувачите на памук се върнаха обратно на пазара, който се сблъска със стегнати количества доставки. Текстилната индустрия в Индия бе принудена да намали прогнозираната си продукция с 5% заради по-трудния достъп до влакното и завишената му цена. Държавата, която е в Топ 3 на преработвателите на памук, направи нова прогноза за продукцията от 31.2 млн. бали от 170

► Фючърсите на памука с гостапка през май отново се покачиха рязко с 3.7%. Така цената на памука е достигна 1.9823 USD за паунд на борсата в Ню Йорк

кг всяка за периода 2010-2011, след като прогнозира 32.9 млн. бали в началото на годината.

За момента най-големият производител на памук са

САЩ, следвани от Индия по данни на Департамента по агрикултура в САЩ. На китайската стокова борса фючърсите на памука за септемврийските доставки

се увеличиха с 1.7% до 32.970 юана (5.018 USD) за тон. На 17 февруари договорите достигнаха до най-високата си стойност от 3.870 юана за тон. □

След лек спад суровият петрол отново поскъпна

► Цената на петрола с гостапка през април се покачи с 1.29 USD, или с 1.3% до 98.26 USD за барел на борсата в Ню Йорк

След като Саудитска Арабия обяви, че ще компенсира производството и доставките на суров петрол заради кризата в Либия, цената на суровината започна да се понижавя, но вчерашните наченки на гражданско недоволство в Иран отново я поведоха нагоре. Новината, че представители на иранската опозиция са арестувани заради подготовения от тях протест против правителството, доведе до повишение от 1.1% цената на нефта.

Сделките за доставките през април се покачиха с 1.29 USD, или с 1.3% до 98.26 USD за барел на борсата в Ню Йорк. Ден по-рано цената бе паднала до 96.97 USD за барел. Въпреки постоян-

ните флукутации в цената на петрола за периода на изминалия месец е отчетено повишение с 5%. Петролът Брент се търгуваше за 113.87 USD за барел на борсата в Лондон. Априлските доставки са поскъпнали с 1.9%, или с 2.07 USD.

Иран произвежда по 3.71 млн. барела суров петрол на ден по данни за февруари на Bloomberg, с което се класира като втория най-голям производител на суровината в ОПЕК след Саудитска Арабия. Производството на Либия, която е на девето място в класацията на ОПЕК, падна с 200 000 барела на ден през изминалия месец до 1.39 млн. - най-ниските нива от януари 2003 г. □

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАВЕЖИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДИН ГРАДСКИ РЕЗЕРВОР

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPEEDY
EXPRESS DELIVERY SERVICE
РЕЧЕНБ. СТОПЕНО

Анализ на А.Т. Kearney

Китайски и индийски компании осъществяват все повече придобивания в развитите страни

Основният интерес е към компании в сферата на услугите, потребителските стоки, търговията на дребно, преработвателната индустрия

Глобалното разместване на икономическите сили продължава с пълна сила, като все повече компании от развиващите се пазари поемат контрола над компании в развитите страни. Близко 26% е ръстът на сделките по сливания и придобивания (M&A) на компании от страни като Китай и Индия, което е три пъти повече от це-

лия пазар. Това показват резултатите от проучване на международната консултантска компания А.Т. Kearney, базирано на анализ на световния M&A пазар от 2002 г. насам.

Китай - лидер по всички показатели

Възобновяването на икономическия растеж след кризата води със себе си и увеличение на M&A сделките, отчитат анализаторите. В частност задграничните сделки между компании от развиващите се и развитите страни са се увеличили от 1705 през 2009 г. до 2145 през 2010 г., което представлява 26% ръст. Като дял от общия пазар на сливания

и придобиванията тези сделки представляват около 9%.

Авторите на изследването прогнозируют, че броят на сделките от развиващите се пазари ще продължава да расте значително през следващите години. Най-голям растеж на придобивания отбелязва Китай - 42% на година за периода 2006-2010 г. Индия държи първенството по общ брой придобивания - 774 за 2002-2010 г. при 520 за Китай, но за разлика от него индийските сделки не отбелязват растеж. Анализаторите на А.Т. Kearney отбелязват, че има голямо натрупано търсене сред китайските купувачи, които са започнали доста по-късно от индийските си съседи да напредват на западните пазари.

От страна на развитите страни най-голям растеж на придобивания в нововъзникващите пазари отбелязват Австралия и Канада. По отношение на общия брой сделки лидер са САЩ с 2251.

Азиатските компании доминират операциите по сделки както от страна на купувачите, така и на продавачите. Китай е най-атрактивният пазар на придобивания сред развиващите се страни с дял от 24%, следван от Индия и Бразилия, съответно с 5.6 и 5.3%. От друга страна, най-привлекателни за инвеститори от развиващите се страни са САЩ (23.9%), Обединеното кралство (13.5%), Хонконг (9%) и Сингапур (8.5%).

Развиващите се пазари и ноу-хау, а развитите - ефтин труд и растеж

Основните мотиви на компанията от развиващите се страни за тези инвестиции са придобиването на ноу-хау, утвърдени марки, както и разработени пазари в развитите страни. В страни като Китай и Русия влияние оказва и държавната политика за икономическа експанзия. В допълнение към това осигуряването на суровини придобива все по-голяма важност. Показателно е най-голя-

мото придобиване в китайската нефтена и газова индустрия досега. В края на миналата година испанската компания Repsol SA продаде над 40% от бизнеса си в Бразилия на китайската Sinorec.

Компаниите от развитите страни от своя страна са привлечени от перспективата да се установят на пазар с голям потенциал за растеж, както и от ниските разходи за труд и производство.

Според експертите от А.Т. Kearney съсредоточаването на всяко четвърто придобиване от развитите страни в Китай подчертава доминиращото място на азиатската страна в психиката на големите мениджъри. Те

отбелязват, че често възможностите в останалите нововъзникващи пазари се подценяват, а рисковете в Китай не са добре пресметнати.

По сектору

Сферите, към които са фокусирани придобиванията, са основно услуги, потребителски стоки и търговия на дребно, както и преработвателната индустрия. Сред придобиванията в развиващите се пазари значително място заема минното дело, докато в развитите страни - компютри и електроника. Най-голям растеж в придобиванията между развиващи се и развити страни е отбелязан в недвижимите имоти и

минната индустрия.

В цялост изследването показва растящото влияние на нововъзникващите пазари. Очакванията на анализаторите от А.Т. Kearney са до 2024 г. те да дават повече от половината БВП в световен мащаб, като по паритет на покупателната способност ще се изравнят с развитите страни още през 2012 г. Анализаторите са уверени, че придобиванията между нововъзникващи и развити пазари ще продължат да набират скорост, като очакванията им са западните компании да се ориентират повече към инвестиции в тази насока предвид възстановената си финансово стабилност. □

СЪОБЩЕНИЕ

Ръководството на "ЗППК ПОБЕДА - КНЕЖА" - гр.Кнежа, с ИНТ 106010785 съгласно решение на УС съобщава на членкооператорите си, че на 20. 03. 2011г. (неделя) от 09. часа в малкия салон на Читалище "Борба" - гр.Кнежа, ще се състои Редовно годишно отчетно общо събрание при следният

ДНЕВЕН РЕД

1. Вземане на решение от ОС по годишен отчет на УС на кооперацията за 2010г.
2. Вземане на решение от ОС по годишен финансов отчет на кооперацията и разпределение на печалбата за 2010г. Заключение на КС.
3. Вземане решение от ОС по годишен отчет на КС.
4. Вземане решение от ОС за получаване на субсидии от "Държавен фонд Земеделие" и получаване кредити от търговски банки, при условия и обезпечения предварително одобрени от УС. Вземане решение от ОС във връзка с обезпеченията на горните за упълномощаване на Преседателя на кооперацията да сключва договори за:
  - a / залог на движими вещи собственост на кооперацията.
  - b / ипотека на недвижими имоти собственост на кооперацията.
5. Вземане решение от ОС за закупуване и продажба на ДМА включително земя и упълномощаване Преседателя на кооперацията по съответните сделки, предварително одобрени от УС.
6. Вземане решение за продажба на недвижим имот, собственост на кооперацията- Цех за заготовка на самоопрашени линии и Склад - метален двоиен към самоопрашващи линии, намиращ се в землището на гр.Кнежа имот № 366010.
7. Текущи.

ОБЯВЛЕНИЕ

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО / ДАЗД /
гр. София 1051, ул. "Триадица" №2

ОБЯВЯВА СЛЕДНИЯ КОНКУРС ЗА НАЗНАЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВЕН СЛУЖИТЕЛ
на основание чл.10а, ал.1 и 2 от Закона за държавния служител, във връзка с чл. 14, ал.1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители

ЗА 1 БРОЙ СТАРШИ ЕКСПЕРТ
в дирекция "Държавна политика за детето" - отдел "Информация и анализи"

1. Минимални и специфични изисквания, предвидени в нормативните актове и други изисквания за заемане на длъжността:

минимална степен на завършено образование: висше - бакалавър;
минимален ранг: IV младши и/или 2 години професионален опит; предпочитана специалност - социология, социални, стопански и правни науки, политически науки, икономика;

умения и квалификация: носещи предимство за кандидатите: добри компютърни умения; **знания в областта на:** нормативната уредба по правата и закрилата на детето и дейността на агенцията; **умения за:** работа в екип, организационни и комуникативни умения.

Длъжността се заема по служебни правоотношения. За целта кандидатите следва да отговарят на условията на чл. 7 от Закона за държавния служител.

кратко описание на длъжността, съгласно утвърдената длъжностна характеристика:

Обработка и анализиране информацията относно спазване правата на децата и функционирането на системата за закрила на детето, като разработва инструментариум за обобщаване на информацията по различните аспекти от правата на децата.

При назначаване основната месечна заплата ще бъде определена в граници от размера на минималната основна месечна заплата до размера на средната основна месечна заплата за длъжността, който е до 536 лв.

2. Конкурсът ще се проведе чрез тест и интервю.

3. Необходими документи: заявление по образец, съгласно Приложение №2 към чл. 17 ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители /НПКДС/; декларация по чл. 17 ал. 2 т. 1 от НПКДС; копия от документи за придобитата образователна степен, за допълнителни квалификации; копия от документи за професионален опит.

4. Документите се подават в деловодството на ДАЗД в срок от 10 календарни дни от публикуването; лица за контакт: Галя Ризова и Цанка Пенкова, тел.(02) 933-90-30, 933-90-15.

5. Списъците или съобщенията във връзка с конкурса ще се обявят в интернет страница на ДАЗД - www.sacr.government.bg и на информационното табло на агенцията на ул. "Триадица" 2, София 1051.

6. Минималният размер на основната заплата: 343 лв.

Прогноза M&A сделките в минния сектор ще растат

► Според консултантската компания Ernst&Young сливанията и придобиванията в минния сектор ще се увеличат през 2011 г., стимулирани от високите цени на суровини-

те и възстановените финансови отчети. Сигналите за възстановяване на банковото кредитиране също ще допринесат за увеличаване на сделките според експертите.
► Общата стойност на сделките по сливания и придобивания се е увеличила с 89% до 113.7 млрд. USD през последната година въпреки ограниче-

ното кредитиране, отбелязват от Ernst&Young.
► Според тях през 2011 г. минните и металообработващите компании може да излязат на печалба, близка до нивата от нива през 2007 г. Освен това минните компании са по-внимателни с дълговете нива, така че биха се справили по-добре, в случай че цените паднат.

► Също така се отбелязва, че растящата нужда от ресурси кара компанията да инвестират дори в политически нестабилни региони. Дори военни зони като Афганистан привличат инвеститорско внимание, основно от китайски и индийски фирми, възнамеряващи да разработят залежите от медна и желязна руда там.

Интервю Тодор Ялъмов, икономист в Центъра за изследване на демокрацията

Действията „на пожар“ с Търговския регистър ще имат лош резултат

Проблемът не е в достъпа до данните, а в това, че има сбъркани бизнес процеси и останалата контролна система не е ефективна

► Търговският регистър функционира вече три години. Към днешна дата може ли да се каже, че работи добре?

- Има много кусури, но ситуацията е далеч по-добра от времето, когато търговската регистрация беше в съда. Идеята за цялостна регистърна реформа е доста стара, още от средата на 90-те. В началото трансформирането на търговската регистрация от съдебен в административен процес срещна доста голяма съпротива както от страна на съдебната система, която не пускаше тази златна мина, така и от адвокатски среди, които губеха бизнес. Твърдеше се, че не било сигурно, че цяло да има злоупотреби. Практиката обаче показваше, че и в съда има много злоупотреби. Фирми разказваха как са им били укривани папките с досиета, за да не може да си извадят актуални състояния и да не се явят на даден конкурс за обществена поръчка. Имаше кражби на фирми от недобросъвестни акционери с вписвания и в съда (случаят „Декотекс“) и т.н. Най-големият проблем обаче за обществото беше, че съдът вместо да се занимава с делата, които се бавят с години, губеше половината от времето си за секретарска работа.

Според мен няма място за „затваряне“, а напротив, за по-голямо „отваряне“ - осигуряване на повече прозрачност и на достъпност на регистрите един към друг. Ако имаш изцяло достъпна база данни от всички регистри, дори и самите престъпления с лични данни ще бъдат ограничени, защото ще бъдат засечени от системи за управление на риска, че се случват, още преди да са стигнали до полицията.

► Само технически ли е проблемът с регистъра?

- Всъщност на преден план се извежда техническата част, но това не е основният проблем. Това е индикация за сериозен проблем в бизнес процесите на Агенцията по вписванията. Информацията, която се съхранява в регистъра към агенцията, представлява сканирани копия на оригинални принтирани на хартия документи. От това се губи време, пари и съответно се поражда опасения, че печатите на фирмите и подписите са там и някой може да злоупотреби с тях. Вместо това беше и все още е съвсем елементарно да се вземе решение всички тези отчети да се

Очевидно има вътрешно противоречие в ГЕРБ за това какво трябва да се прави. Има различни лобита, които се съревновават помежду си.

предават по електронен път с електронен подпис. Дори Агенцията по вписванията да плати за тези електронни подписи, ще й излезе по-евтино, отколкото сегашният бизнес процес със сканиране на документите. Затова проблемът са по-скоро бизнес процесите зад работата на агенцията, а не толкова и не само в информационната система.

► Как оценявате иеята гостътът го Търговския регистър да бъде ограничен само за определени категории професии?

- Ситуацията с различните предложения за промени в Закона за Търговския регистър и съответно достъпа до него показва едно лобиране в цялата политическа система. Дебатът, който тече в момента за закриване на достъпа или на данни в регистъра, тръгна от няколко оплаквания на чужди лица и български фирми, които бяха измамани поради някакви причини. Те свързаха тези измами с информацията, която е била предоставена в някой от регистрите и по-специално в Търговския регистър. Проблемът обаче не е само в това, че някой разполага с определена информация. Ако не участва нотариус, това не може да стане. Критичното в случая са длъжностите лица, които помагат при извършването на злоупотребите. Вместо дебатът да бъде как да се предотврати участието на въпросните длъжностни лица в тези престъпления, той тръгна към затваряне на регистъра. Любопитното е, че това не е предложение на Министерството на правосъдието, а на депутат от ГЕРБ. Очевидно има вътрешно противоречие в ГЕРБ за това какво трябва да се прави. Има различни лобита, които се съревновават помежду си.

► По-добри ли са другите два варианта - всички да имат право на гостът, но след регистрация, или заличаване на част от данните в документите, които се смятат за

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка Кой е Тодор Ялъмов

► Тодор Ялъмов е икономист в Центъра за изследване на демокрацията.
► Работи по проблеми-

лични?

- Ако трябва да избирам между двата, естествено по-добре е да остане с регистрация. Въпреки че за мен е неубедителна аргументацията за това - да се следи кой какво проверява. Проблемът не е в това, че имаш данни, а в това, че останалата контролна система не работи ефективно.

Дискусията по въпроса какви данни да се скрият показва кой какво иска. Един от ключовите въпроси според мен е дали ЕГН се третира като лични данни или не. Ако те се скрият, това означава да забравим изобщо за възможността да следим кой кой е, какви са връзките между фирмите и собствеността. Това означава наистина тотално закриване на регистъра. Моето мнение е, че оригиналите на документите може да бъдат скрити (подписи, печатни, лични адреси и т.н.), но обстоятелствата около тях трябва да бъдат публични, както е в имотния регистър. Целият този проблем с на-

те на сивата икономика, конфликтите на интереси, конкурентоспособността, иновациите и развитието на гражданското общество.

► Преподава в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

личieto на оригиналите в регистъра се дължи на това, че бизнес моделът на агенцията не е измислен от гледна точка на информационните технологии, а от гледна точка на стария хартиен офис. А бих казал и до планиран саботаж на недоволните от реформата още в началото.

► Липсата на пари ли е оправданието за проблемите, които има с Търговския регистър?

- Всъщност Агенцията по вписванията събира достатъчно пари, за да бъде едно наистина печеливше предприятие. Навсякъде по света подобни регистри са реални бизнеси, които генерират печалба. Очевидно и агенцията може да бъде, и тя е печеливше предприятие. Само че приходите й не влизат при нея. Има едно противоречие между законите. Специалният закон за Търговския регистър казва, че 25% от постъпленията трябва да бъдат инвестирани в него. Само

че това не се реализира, тъй като противоречи на Закона за държавния бюджет, според който приходите на Агенцията по вписванията отиват в общия бюджет. Надявам се, че това ще бъде коригирано в бюджет 2012. Според мен всички вече са убедени в това и чисто процедурно ще намерят време за 2012-а.

Аз съм сигурен, че ако утре правителството обяви Агенцията по вписванията за продажба на търг през борсата, ще има доста хора, които ще искат да я купят, тъй като тя е печеливше предприятие, ако се управлява както трябва. Стопанската камара отдавна иска да поеме управлението й. Приватизацията на агенцията или на отделни нейни функции обаче ми се струва твърде революционно за България.

► Каква е следващата най-правилна стъпка за регистъра в краткосрочен план?

- Бих казал, че не трябва да се бърза с действията на пожар, защото резултатът ще бъде лош. Трябва да се работи върху цялостна промяна и реинженеринг на бизнес процесите, а не на парче. Само че дебатът не гледа напред, а гледа назад. Трябва да се даде възможност на Агенцията по вписванията да работи с парите, които събира. Следващата

стъпка е дигитализиране на цялата информация, която е налична в момента, да се скрият оригиналите, но обстоятелствата около тях да ги има в базата данни и тя да бъде открита за ползване. Изтъква се, че е много скъпо. Ако изнесем дигитализацията в Лаос или Виетнам, ще реализираме икономии от над 10 пъти. Реинженеринг в агенцията трябва да се случи, за да може тя да приеме и регистрацията на юридическите лица с нестопанска цел. Има редица връзки между бизнеса и неправителствените организации, които в момента са оставени само на добра воля за разкриване, а с една такава промяна ще се решат много проблеми на прозрачността и отчетността.

Имайки предвид политическите реалности обаче, очевидно ще има промяна в закона. Това, което си заслужава и може да се направи, е да се спре предложението на депутатите от ГЕРБ за ограничаване на достъпа само до определени групи хора, а да се приеме това на Министерството на правосъдието за достъп чрез регистрация. Но тази регистрация трябва да бъде направена сравнително простиичко с разумен срок за влизане в сила, например от 2012 г.

Мария Веромирובה

БАНКИ И ЗАСТРАХОВАНЕ

Мнение Застраховане екипа и техниката

Ние се застраховане, но смея да твърдя, че не всички колеги го правят. Голяма част от конкуренцията работи с риск. Ние обаче искаме да работим изпипано, легално и по правилата. Когато играеш по правилата и се застра-

ховаш ставаш неконкурентоспособен, защото продукта се оскъпява. Звучи грозно, но е факт. На първо място застраховане хората – актьори и ако се налага да ползваме дубльори за каскади застраховане и каскадьорите. Техниката, която притежаваме също се застрахова. Камерите например са застраховани цялогодишно срещу кражба, изпускане и дори

заливане с кафе. Компанията обаче не е българска. Ползваме услугите на български брокер. Имаме голям проблем да убедим застрахователя, но сме доволни. Имахме инцидент с една от малките камери и компанията се отнесе коректно и изплати обезщетение. Застраховката е абсолютно необходима.

► **Борислав Чучков**, продуцент на TILT

Компаниите готови да застраховат филми, ако има интерес

Злополука за актьорите, загуба и повреда на имущество или щети на трети лица са сред рисковете, които може да се покриват от застрахователите у нас

Застрахователните дружества в България са готови да застраховат българските продукции, ако има интерес от продуцентите. Това обявиха мениджъри на общозастрахователните дружества у нас, които в "Пари" потърси за коментар дали след събуждането на българското кино и нашумелите родни продукции в последно време има интерес от продуцентите на български филми да купуват полици за имуществото си.

Продуцентът на TILT Борислав Чучков беше категоричен, че те са застраховали всичко. „На първо място застраховане хората – актьори и ако се налага да ползваме дубльори за каскади застраховане и каскадьорите. Техниката, която притежаваме също се застрахова“, категорично заяви Чучков. Той обясни, че застрахователя не е българска компания, но брокера е български. „Застраховката е абсолютно необходима“, твърди Борислав Чучков.

Няма пречки

Мениджъри на български дружества са категорични, че няма пречки да се застраховат дейности, свързани с производството на филм. Цветанка Крумова, изпълнителен директор на "ЗАД Армеец" АД, обясни, че при продажбата на подобни полици има специфични рискове, които трябва да се вземат предвид. "Като започнем от самата материална база – декори и оборудване, преминаем през злополука за самите актьори и статисти и стигнем до отговорности към трети лица при изпълнение на служебните задължения, всички тези рискове може да бъдат застраховани", каза Цветанка Крумова. "При нас са постъпвали запитвания от продуцентски компании за

застраховане на продукции - актьори, реквизити", добави Коста Чолаков, изпълнителен директор на "Интерамерикан България" ЗЕАД. По думите му всеки случай трябва да се гледа индивидуално.

Малки сме

Въпреки пробуждането на българското кино в последните месеци нашият пазар все още остава малък и е трудно българска застрахователна компания да предложи универсална полица за филмова продукция, коментират застрахователи. Мениджърите обаче добавиха, че сътрудничеството, което имат с големи международни презастрахователни гиганти, им позволява при интерес да предложат застраховка на филмовите продуценти и участниците в снимките

на дадена продукция. "Ако има по-специфични рискове, тогава си сътрудничим с презастрахователи. При подобно сътрудничество винаги може да се предложи добър продукт", каза Коста Чолаков. Подобно е мнението и на Цветанка Крумова, според която активната работа на българските компании с презастрахователи позволява на дружествата да предлагат добра оферта. "Би трябвало да се застраховат подобни продукции и не виждам пречки продуцентите да се обърнат към българска компания", добави Цветанка Крумова.

Големият Холивуд

Американската филмова индустрия, скъпоплатените звезди и стотиците милиони долари, които се отделят за

филми, съвсем естествено дават ниша и за застрахователите отвъд океана да се впуснат в предлагането на полици за участниците и материалната база на даден филм. Компанията Fireman's Fund, която застрахова около 80% от развлекателната индустрия в САЩ, предлага покриване на почти всички рискове, свързани с производството на един филм. Предложението на дружеството, което е под шапката на германската Allianz SE, може да покрие рискове на независимите продукции или на най-касовите и високобюджетни холивудски продукции. Рисковете, които покрива компанията, са свързани със загуби за продуцентите от невъзможност

на актьорите да участват във филма заради болест, травма или смърт. Освен това се покриват и загуби, свързани с имуществото, като декори, гардероб или допълнителни разходи на продуцентите на снимачната площадка. Вредите, които може да бъдат нанесени на трети лица при заснемането на даден филм, също може да се покриват от застрахователя. Покритията, свързани със злополука за актьорите, загуба и повреда на имущество или нанесени щети на трети лица, са сред рисковете, които може да се покриват от застрахователите у нас, коментират мениджърите на дружествата.

Рискът е голям

"Моята основна роля като консултант по риска е да работя заедно с филмовите студиа и да анализирам сцени, които включват каскади, експлозии, преследване, оръжия и други подобни, за да осигуря безопасността на актьорите и снимачните екипи", коментира Пол Холхаус, консултант по риска във Fireman's Fund. По думите му закъсненията може да струват на продуцентите милиони долари. "Ако някой от актьорите пострада и не е в състояние да участва в снимките, това би струвало приблизително 250 хил. USD на ден", категоричен е Пол Холхаус.

Атанас Христов

Рискове, които покрива застраховката на филмови продукции

ПРОДУКТ

Покрива разходи

НЕГАТИВ

Покрива всички рискове, които изключват покритието в графа "повредени ленти" с други лимити на отговорност

АКТЬОРИ

Покрива разходите, понесени от продуцентската компания, в случай на невъзможност на даден артист да вземе участие във филма, поради болест, травма или смърт. Покритието е в случай на прекъсване на процеса на работа на продуцентската компания и при отсъствие на даден актьор.

ДЕКОРИ И ГАРДЕРОБИ

Покрива загуби, свързани с имущество, декори, гардероб и съоръжения на застрахованите. Покритието е за всички неща, които стоят пред камера.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗХОДИ

Покрива загуби на продуцентите, свързани с декори, оборудване и местоположение на снимките

ДРУГО ОБОРУДВАНЕ

Покрива загубите от щети на всички неща зад камера - камери, озвучаване, осветление и др.

ПОВРЕДЕНИ ЛЕНТИ

Покрива разходите за презаснемане или коригиране на несполучливи кадри, заради неумишлената употреба на неподходящи, неизпитани ленти, повредено оборудване, неправилна обработка в лабораторията и повреда при неправилна обработка на негативите от страна на режисьорите.

Най-рисков филм за застраховане

2010

Salt ("Агент Солт")

Решението на Анджелина Джоли сама да изпълнява каскадите е спомогнало за спечелването на този приз.

Евентуален инцидент с филмова звезда може да причини спиране на снимките, което би коствало 250 хил. USD загуба за ден

2009

"2012"

В този екшън филм са включени много ефекти, например: експлозии, въздушни сцени със самолети, подводни снимки и имитации на земетресения

Crazy Heart ("Лудо сърце")

Включва рискови моменти като катастрофа с балон, преобръщане с кола, нещастен случай с лодка в езерото. Тези сцени изискват прецизност, експертни шофьорски умения и опитни каскадьори, които да доведат нещата до благополучен и успешен завършек

Inglorious Basterds ("Гадни копилета")

Действието се развива през Втората световна война и включва много каскади, бойни сцени и пиротехники. Международните терени на снимките предполагат постоянни предизвикателства пред снимачния екип, които включват инсталиране, транспортиране на техника, екип и актьори, както и сключване на здравни застраховки за чужбина

Коментар

Всеки случай трябва да се гледа индивидуално

При нас са постъпвали запитвания от продуцентски компании за застраховане на продукции - актьори, реквизити. Всеки случай обаче трябва да се гледа индивидуално и всеки застраховател може да направи комплексна оценка на риска. Ако има по-специфични рискове, тогава си сътрудничим с презастрахователи. При подобно сътрудничество винаги може да се предложи добър продукт.

Не мисля обаче, че в България има пазар за универсален продукт за

” У нас пазарът е твърде малък, продуктите са ограничени. В САЩ е съвсем различно, всички знаем мащабите на тяхната филмова индустрия

застраховане на филмови продукции. У нас пазарът е твърде малък, продуктите са ограничени. В САЩ е съвсем различно, всички знаем мащабите на тяхната филмова индустрия. Нямам преки наблюдения дали българските филми се застраховат.

► **Коста Чолаков**, изпълнителен директор на "Интерамерикан България" ЗЕАД

Няма пречки да се застраховат филми

Дейността по застраховане на филми си има специфични рискове за покриване. Като започнем от самата материална база - декори и оборудване, преминем през злополука за самите актьори и статисти и стигнем до отговорности към трети лица при изпълнение на служебните задължения, всички тези рискове може да

бъдат застраховани.

Би трябвало да се застраховат подобни продукции и не виждат пречки да се обърнат към българска компания. Ние работим активно и с презастрахователите и можем да предложим оферта. Когато една чужда продукция дойде да се снима у нас, предполагам, че тя си е застрахована и едва ли ще се обърне към българско дружество.

► **Цветанка Крумова**, изпълнителен директор на "Зад Армеец" АД

” Когато една чужда продукция дойде да се снима у нас, предполагам, че тя си е застрахована и едва ли ще се обърне към българско дружество

“Агент Солт” с Анджелина Джоли е най-рисков за застраховане

Застрахователят Fireman's Fund “награди” лентата заради решението на звездата сама да изпълнява каскадите

Екшънът Salt (“Агент Солт”), в който Анджелина Джоли изпълнява главната роля, беше обявен за най-рисковия филм за застраховане. “Наградата” се връчва от Fireman's Fund, която застрахова 80% от развлекателната индустрия в САЩ.

Причини

Застрахователят мотивира избора си с факта, че звездата от лентата е решила сама да изпълнява опасните каскади по време на снимките и това е било основателна причина Salt да бъде обявен за най-рисков филм на 2010 г. “Всеки път, когато даден актьор реши сам да изпълнява каскадите, а не професионални каскадьори, рискът на филма се повишава”, е мнението на Лорън Бейли, вицепрезидент на отдела, отговарящ за развлекателния бизнес във Fireman's Fund. По думите му такъв тип сцени със сигурност предполагат риск за целия

филм. “Филмите през 2010 г. се отличават с много рискове, включващи бойни сцени, боксови мачове, заснемане извън граници, пеење и танци, опасни сцени с шофиране, които създават големи предизвикателства за продуцентите”, категорична е Лорън Бейли. Според нея е приятно, когато се знае, че актьорите сами изпълняват каскадите, но това е много рисковано. Преди да застрахова дадена продукция, компанията трябва да обсъди с продуцентите каскадите и другите потенциални рискове при заснемането на филма, твърдят от Fireman's Fund. Ако вероятността за инцидент е много голяма, застрахователят може да поиска промяна в плана, добавят от компанията.

Други печеливши

От заснетите през 2009 г. като най-рискови Fireman's Fund определи “2012”, “Лудо сърце”, “Гадни копилета” и “Девет”. В “2012” са включени много ефекти като експлозии, въздушни сцени със самолети, подводни снимки и имитации на земетресения и това кара компанията да го определи като един от най-рисковите за застраховане. С включени рискови

моменти като катастрофа с балон, преобръщане с кола, нещастен случай с лодка в езерото “Лудо сърце” също се отличава като рискова продукция. Освен многократни каскади и бойни сцени при “Гадни копилета” рискът се увеличава заради факта, че лентата се снима в чужбина, което увеличава рисковата премия. Според застрахователя причините за това са предизвикателства пред снимачния екип, които включват инсталиране, транспортиране на техника, екип и актьори, както и сключване на здравни застраховки за чужбина. □

Времето на потребителските кредити

Банките пускат все повече промоционални оферти за потребителски заеми, като обясняват поведението си с желание да се върнат към нормалните си нива на работа

Банките отново се връщат към потребителското кредитиране. Ако допреди година се рекламираха предимно ипотечни кредити, напоследък промоциите на малките потребителски заеми заемат все по-сериозно място в рекламните блокове. Банкерите признават, че вече е дошло времето на потребителските кредити. Причината не е в това, че те са станали по-сигурни, а желанието за връщане към нормалната работа - кредитирането. Досега банките се фокусираха основно върху привличането на финансови ресурси. Има и още една причина - механизъм за изчистване на портфейлите чрез увеличаване на обема на отпуснатите заеми.

Време за нова посока

На въпрос „Дойде ли времето на повече оферти за потребителски кредити“ bankerите вече отговарят положително. Главният изпълнителен директор на СИБАНК Петър Андронов коментира, че това е начин банките да се върнат към нормалното си функциониране. „Банките нямат друг предмет на работа. Не мога

► Условието по потребителските кредити ще продължат да се подобряват според bankerите

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

да кажа, че потребителските кредити са станали чувствително по-добри, но банките трябва да кредитират”, обясни още Андронов. Според него има три фази на възстановяване на кредитирането. Първата е свързана с ипотечното кредитиране, втората е потребителското, а третата - бизнес кредитирането, но не на големи експортноориентирани компании, както е сега, а на малки и средни предприятия. „Възстановяването на кредитирането започна с увеличението на ипотечните кредити. Там офертите, които излизат, са доста агресивни, а нивата

на лихвените проценти са близки до тези от 2006-2007 г. „Остава втората вълна на възстановяването на кредитирането на дребно - това са потребителските кредити”, каза Петър Андронов. Главният изпълнителен директор на УниКредит Булбанк Левон Хампарцумян пък припомни старото икономическо правило, че търсенето определя предлагането, и допълни, че банките никога не са спирани да отпускат потребителски кредити.

По думите на други bankerи времето на потребителските заеми никога не е отминавало. Статистиката на

централната банка, както и наблюдението на пазара обаче показват, че последната година - година и половина потребителското кредитиране е като застинало в ледове. Банките трудно одобряваха за кредит, лихвите бяха високи, а промоционалните оферти напълно отсъстваха. В това време се появи експанзията на т. нар. бързи кредити, които започнаха да настъпват все по-агресивно. Сега, когато вече има няколко промоции с по-ниски лихви при потребителските кредити, bankerите съветват, че трябва да се внимава и от страна на банките, и от стра-

на на кредитополучателите. „Много е важно, когато човек купува определена стока, да я използва точно за това, за което тя е предназначена. Потребителският кредит е краткосрочен и скъп вид кредит. В България има потребителски кредити за срок от 7-8 години.

А ако човек трябва да си ремонтира жилището, по-добре е да го заложи и ще вземе много по-изгоден кредит”, обясни Хампарцумян. Той прогнозира, че броят на потребителските кредити ще се увеличи, когато хората станат по-спокойни по отношение на доходите си.

Търсенният вторичен ефект

С добрите оферти за потребителски кредити банките неминуемо ще привлекат интереса на хората, а броят и обемът на отпуснатите заеми ще се увеличи. Точно тук се крие и една от причините за по-активно предлагане на този вид заеми. Когато обемът им нарасне, това ще помогне за изчистване на портфейлите на банките. Лошите кредити няма да се стопят мигновено само заради това увеличаване, но то определено ще има ефект. По думите на bankerите целта на офертите не е това, а е връщането в нормалното русло на работа. „Няма особена надежда, ако продадеш 2-3% повече кредити, рязко да се подобри качеството на портфейла”, коментира Андронов. Банкерите обаче признават, че изчистването на портфейлите ще бъде вторичен ефект, който ще дойде благодарение на тези оферти, които сега „бликат” от телевизионните реклами, билбордовете и вестникарските страници.

Рагослава Димитрова

0.4

► процента спад на потребителските кредити през януари отчита статистиката на Българската народна банка

Мнения

Потребителските кредити са втората вълна на възстановяване на кредитирането

Ако трябва да наредим кредитирането на фази на възстановяване, то започна с ипотечното. Там офертите, които излизат, са доста агресивни, а нивата на лихвените проценти са близки до нивата от 2006-2007 г., което означава, че банките виждат, че пределът на възможностите им там

да предложат интересни оферти на клиентите вече се приближава.

Остава втората вълна на възстановяването на кредитирането на дребно, това са потребителските кредити. Банките насищат възможностите и офертите в нишата

Петър Андронов, гл. изп. директор на СИБАНК

на потребителското кредитиране. Остава втората алтернатива и интересът им се насочва към потребителското кредитиране.

При фирменото кредитиране насочеността е към експортноориентираните компании и след като и

там възможностите се поизчерпят, следващият тренд ще бъдат малките и средните предприятия.

Банките нямат друг предмет на работа. Не мога да кажа, че потребителските кредити са станали чувствително по-добри, но банките трябва да кредитират. □

Не сме спирани да предлагаме потребителски кредити

Левон Хампарцумян, гл. изп. директор на УниКредит Булбанк

Времето на потребителските кредити никога не си е отивало. Много е важно, когато човек купува определена стока, да я използва точно за това, за което тя е предназначена. Потребителският кредит е краткосрочен и скъп вид кредит.

В България има потребителски кредити за срок от 7-8 години. А ако трябва човек да си ремонтира жилището, по-добре

е да го заложи и ще вземе много по-изгоден кредит.

Броят на потребителските кредити ще нарасне, когато хората имат спокойствие за доходите си. Най-важното е да не се злоупотребява от тези, които го предлагат, и от тези, които го потребяват.

Търсенето определя предлагането. Ние не сме спирани да предлагаме потребителски кредити. □

Съдебен спор между LG и Sony спря доставките на Playstation 3 за Европа

Всички количества се задържат на митниците до разрешаването на казуса за патентите

За седми пореден път двата технологични гиганта Sony и LG се сблъскаха в съда за кражба на патенти. След като Sony успя да издейства забрана за внос на част от смартфоните на LG в Америка, LG пък успя чрез съда да забрани за вноса на гейм конзолите Playstation 3 и телевизорите Bravia с вграден Blu Ray плейер за територията на Европа.

LG съди Sony за патентите, свързани с възпроизвеждане на информация от Blu Ray дискове.

Ако LG спечели делото, ще се наложи Sony да плати между 20 и 60 USD за всяка от продадените 49.7 млн. конзоли. Това прави около 3 млрд. USD глоба.

Патентно право

Искът на LG засяга технологиите, използвани от Sony за плейбек на Blu-ray дискове в конзолите и телевизорите. Както твърдят от LG, Sony са използвали техни разработки, без да ги заплатят. Съдът в Хага уважи иска на LG на първа инстанция и издаде разпореждане, според което се забранява вносът на всички конзоли Playstation 3 и част от моделите Bravia (с интегриран Blu-ray плейър) на територията на Европа, а всички доставки, тръгнали преди решението на

съда и пристигнали на територията ѝ, ще бъдат конфискувани.

Решението на съда ще влезе в сила след десетдневен срок, в който Sony може да обжалва решението на съда в Хага. Ако LG постигнат съдебна победа, това ще помогне на Microsoft да премахне най-големия си конкурент за гейм конзоли от европейския пазар - Playstation 3.

Sony пък ще трябва да заплатят обезщетение за всяка продадена до момента конзола в глобален план.

Прогнозите са, че сума, която японският гигант ще бъде принуден да плати, е деветцифрена. „Запасите“ от конзолата в търговската мрежа ще са достатъчни за срок от 2 до 3 седмици при сегашните темпове продажби.

Акция

По време на 10-дневния период, в който Sony може да обжалват решението, митническите власти в Холандия и Англия вече иззеха десетки хиляди конзоли. 90% от доставките на Playstation 3 се извършват по вода през пристанищата в Ротердам и Схипхол. Законодателството дава право на корейската компания, ако пожелае, да апелира пред съда иззетите бройки

► Ако LG спечелят делото срещу Sony, японската компания ще бъде принудена да плати между 20 и 60 USD за всяка от продадените 49.7 млн. конзоли

да бъдат унищожени. За момента и двете компании отказват да коментират случая.

От пускането в продаж-

ба на пазара в Европа през март 2007 г. само на територията на Англия са продадени над 3 млн. конзоли Sony Playstation

3. Складовите количества от нея по данни на компанията са около 6500 за Германия и 10 000 за Англия. Основният кон-

курент на Sony Playstation 3 е американската Xbox 360, следвана от японската Nintendo Wii.

Георги Панайотов

Пазарът на планшети ще се разрасне до 35 млрд. USD в края на 2012 г.

JP Morgan повиши очакванията си за продажбите и печалбата от този тип устройства

4.8

► млн. iPad са продадени в световен мащаб досега

Таблетите ще „изядат“ пазарния дял на обикновените компютри, а голямата конкуренция в този сектор рязко ще сваля цените на този тип устройства. Това се казва в анализ на щатската брокерска компания JP Morgan Securities. Прогнозите са пазарът на планшети да се разрасне до 35 млрд. USD до края на 2012 г. JP Morgan промени и прогнозите си за броя планшети, които ще бъдат продадени, както и за печалбата от тях. За 2011 г. те очакват приходите от тези технологии да се повишат от 24.9 млрд. USD на 26.1 млрд. USD, а за 2012 г. - от 34.1 млрд. USD на 35.2 млрд. USD. Очаква се през 2011 г. да

бъдат продадени 47.9 млн. планшета, докато предишната им прогноза беше за 46.1 млн. продажби. За 2012 г. продажбите ще бъдат още по-сериозни, като брокерската фирма очаква те да достигнат 79.6 млн. единици при предишна прогноза от 78.2 млн.

Пренаселване

Според JP Morgan пазарът ще расте поради увеличаващия се брой налични модели, подобряването на операционните системи и проникването на планшети в областта на образованието и професионалните среди. Компанията очаква

ръстът на продажбата на планшетите да провокира спад на продажбите на персонални компютри. Според анализатор от JP Morgan повече от 35% от планшетите, продадени през 2012 г., ще бъдат „канибали“ по отношение на пазарния дял на други устройства, най-вече нетбукове и лаптопи. Пазарът обаче рано или късно ще се пренасели, което ще доведе до спад на текущите високи цени, на които в момента се наслаждават планшетът iPad на Apple и останалите му конкуренти.

Пазарен дял

Пазарът на планшети в момента основно се държи от продукта на Apple, който доминира със 75% от продажбите през последното тримесечие. Това показват данни на анализаторите от Strategy Analytics.

Досега по света са про-

75%

► от пазара на планшети се гържи от Apple

дадени над 14.8 млн. iPad планшета. Второто място се пада на разнообразни устройства с операционната система Android, които колективно имат 22% пазарен дял.

Планшетите са много удобни за сърфиране в интернет и използване на социални мрежи като Facebook и Twitter. Междувременно самите JP Morgan наскоро проявиха интерес към закупуването на дял от Twitter, но сделката е далеч от финализиране. Сайтът за кратки съобщения се оценява на 4.3 млрд. USD, но засега отхвърля всички предложения за изкупуване.

Пламен Димитров

Планшети доминират откриването на CeBIT 2011

Две компании си партнират в създаването на уникална система за управление на компютър

ползват отделно, иначе работят като компютър с два екрана.

Друго интересно предложение идва от партньорството между китайската компания Lenovo и шведската Tobii. Тяхното устройство представлява лаптоп, който може да се управлява само с поглед. Прототипът, който беше показан за пръв път на изложението, позволява на потребителите да посочват и селектират неща върху екрана, използвайки единствено движението на очите си. Два източника излъчват инфрачервена светлина, която се отразява в ретините на ползвателя, а отразените лъчи се улавят от две камери, за да се установи къде точно е погледът. До края на изложението на 5 март се очаква да бъдат представени още множество иновативни технологии.

Пламен Димитров

Операция „Дамски клуб“

Възникнали като места за хора със свободно време, днес женските клубове събират най-заетите и успели дами в обществото

Женските клубове възникват за първи път в САЩ в годините след Гражданската война. Те били място за прекарване на свободно време, за публично четене, за социални контакти. В тях дамите се обучавали как да плетат, да бродират.

Постепенно общественият дневен ред налага социалните дейности като основна кауза на женските клубове. Така тези организации се превръщат в ключов двигател за създаването на училища, библиотеки и болници и за цялостното изграждане на културните институции в САЩ.

В България днес първата асоциация, която правят хората, когато чуят „женски клуб“, е „благотворителност“. И наистина повечето подобни организации у нас (по-долу ще прочетете кратко представяне на три от тях) се занимават основно с благотворителност и обществени каузи.

Кое е наистина похвално.

Сексуалната революция и постепенното навлизане на жените във всички сфери на обществения живот обаче доведе и до нова тенденция в развитието на женските клубове. Те вече са място за професионални социални контакти, обмяна на опит и знания за личностното и карьерното развитие на техните членове.

Един от най-ярките примери за мащаба, който достигат днес подобни инициативи, е годишната среща на най-влиятелните жени, организирана от списание Fortune и провеждана на изключително високо ниво. Гост-лектори на срещата през 2010 г. бяха американският президент Барак Обама, Хилари Клинтън, Уорън Бъфет, изпълнителният директор на PepsiCo Индра Нуи и десетки други влиятелни и вдъхновяващи хора.

Fortune развиват различни менторски програми, с които развиват млади жени таланти в различни сфери - бизнес и предприемачество, управление, науки и др.

►Изпълнителният директор на Kraft Foods Айрин Розенфелд, жената начело на PepsiCo Ингра Нуи и изпълнителният директор на Yahoo! Керъл Барц (от дясно на ляво) са част от „вдъхновителките“ в програмите на списание Fortune за най-влиятелните жени. Първите две влязоха и в челната десетка на Forbes за най-влиятелните дами

Шведската група Bonnier, която е собственик на вестник „Пари“, повече от 10 години успешно развива свой аналогичен модел. Той включва менторска програма, с която 200 влиятелни жени с опит се ангажират като ментори на 200 дами в началото на своята кариера. Проектът „100-те най-влиятелни жени“ на вестник „Пари“ също предвижда създаването на дамски клуб, в който членовете да създадат своя мрежа от професионални контакти и да се вдъхновяват от опита и знанията на успешните (виж горе).

Големи дамски клубове в България

Zonta International

Дамите от всички Zonta клубове активно работят в три направления - опазването и грижата за здравето на жените, повишаване на образователното равнище на жените чрез програми за обучение и стипендии и защитата и подкрепата на правата на българските жени.

Организацията е създадена през 1919 г. в щата Ню Йорк, САЩ. В момента в Zonta членуват над 33 хил. жени от цял свят, разпределени в 1200 клуба от 67 страни.

Zonta International е организация на изяви жени от различни професии, които работят заедно за подобряване на статуса на жените чрез взаимопомощ и подкрепа. Първият Zonta клуб в България е основан през 1995 г. в София. В момента българските клубове са 10. Те финансират дейността си чрез членски внос, дарения и чрез участие в различни проекти на фондацията на Zonta International.

Inner Wheel

Основните цели на клуба са насърчаването на приятелството, благотворителността в полза на социалните нужди на обществото и подпомагането на международното сътрудничество. Всяка година президентът на International Inner Wheel задава темата за годината. За 2010-2011 темата е „Посвети се с убеденост, съпричастност и постоянство“. Дамите от клуба работят основно в полза на децата и жените, подпомагат болнични заведения, като купуват апаратура, изграждат детски кътове, обогатяват фонда на обществени библиотеки, събират средства за ин витро операции.

Inner Wheel е една от най-големите доброволни организации на жени в света, със статут на неправителствена организация в ООН и с представителства в Женева, Ню Йорк и Виена. В момента клубовете Inner Wheel по света имат общо над 100 хил. членове в повече от 100 страни. Първият Inner Wheel клуб в България е създаден през 1997 г. в Пловдив, а сега броят им е 17.

В организацията членуват дами - по право и доброволно - съпруги, сестри, дъщери, майки и други родственици на членове

на „Ротари клуб“. Името Inner Wheel („вътрешен кръг“ - от англ.) означава връзката с Rotary (кръгът е Rotary).

Международен женски клуб София

Организацията оказва хуманитарна помощ, подкрепа на хора и деца с физически и умствени увреждания, съдейства за социалното и професионалното интегриране на тийнейджъри без родители, подпомага образованието на нуждаещи се студенти, както и лечението на жени със здравословни проблеми.

Международният женски клуб (МЖК) в София е създаден през 1989 г. Клубът е един от първите в България, който започва благотворителни акции. Негова инициатива е и традиционният коледен благотворителен базар. Членовете на МЖК са над 180 от 45 различни националности - предимно съпруги на дипломати и чужди бизнесмени, чужденки, омъжени за българи, или такива, които са избрали България за втори дом и са се преместили тук със семействата си. Българките в клуба не са много.

Клубът се финансира по два начина - чрез членски внос и чрез финансовата подкрепа на външни донори.

Теогора Мусева

Клубът на „Пари“

Обмяна на сила, познание и опит

в която влиятелни жени предават опита си и вдъхновяват дами, които са в началото на кариерата си. Bonnier вече имат мрежа от 5000 членове, които редовно обменят опит и знания.

За членовете на клуба „100-те най-влиятелни жени“ в България всеки месец ще се организира тематично събитие, включващо презентации от типа TED, практически обучения и възможност за контакти в неформална обстановка. Ще се обсъждат теми като бизнес етикет и дипломатически етикет, управление на хора и екипи, кризисен PR, лобизъм, медиен имидж и др. Влиятелни жени ще споделят сила, познания и опит с членовете на клуба и ще обсъждат какво са постигнали, как са го направили и какво смятат, че все още им липсва.

Кои са 100-те най-влиятелни жени в България? Отговора на този въпрос вестник „Пари“ ще даде в неделя, 6 март. Тогава на церемония по награждаване на победителките ще обявим първата за България годишна класация „100-те най-влиятелни жени“.

Класацията е част от по-голяма концепция, която включва създаване на дамски клуб за обмяна на личен и професионален опит. Докато повечето дамски клубове у нас се занимават с обществена и благотворителна дейност, фокусът на клуба на „Пари“ ще бъде върху мрежови професионални контакти и обсъждане на проблеми между влиятелни жени в бизнеса и млади мениджъри с потенциал за лидерство. Идеята за клуба е заимствана от менторската програма на Bonnier Business Press,

Победителките по влияние - първите десет в класацията - бяха избрани от жури, съставено от 10 влиятелни мъже, авторитети в своята професионална област:

- Валери Стефанов, български литературовед и писател, професор по история на българската литература в СУ „Св. Климент Охридски“
- председателят на Съвета за електронни медии Георги Лозанов
- Дидие Щосел, собственик на „Нова телевизия“
- политологът Иван Кръстев
- бившият вицепремиер и министър на образованието Даниел Вълчев
- изпълнителният директор на „УниКредит Булбанк“ Левон Хампарцумян
- външният министър Николай Младенов
- Огнян Донеv, председател на КРИБ, изпълнителен директор на „Софарма“ и собственик на „Вестникарска група България Холдинг“
- Светослав Божилов, бивш собственик на СИ-БАНК, инвеститор и меценат
- дипломатът Стефан Тафров.

Проектът „100-те най-влиятелни жени“ включва и луксозно списание с годишната класация, което ще бъде на пазара на 7 март. □

►Уорън Бъфет беше сред гост-лекторите на 12-ото издание на годишната среща на най-влиятелните жени на списание Fortune